Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ◆ 16 февраль 1973 йил, жума ◆ № 40 (15.514). ◆ Баҳоси 2 тийин.

ТОШКЕНТ тўқимачилик комбинатининг ёш йигирувчилари Галя Лаптева ва Валя Ушакова ўртоқлар зарбдор йигирувчи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Буолма Жўраевадан кўп ва сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш сирларини ўрганишяпти.
Р. Шамсуддинов ва Р. Ҳамидов фотоси, (ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

РОСТОВ ОБЛАСТЬ ЗЕРНОГРАД РАЙОНИДАГИ ЛЕНИН НОМЛИ КОЛХОЗ ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИНИНГ ҲИСОБОТИ ЮЗАСИДАН КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ҚАРОРИДА БАЁН ҚИЛИНГАН ТАЛАБЛАР АСОСИДА СИРДАРЁ РАЙОНИДАГИ «ЛЕНИНГРАД» КОЛХОЗИ ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИНИНГ ИШИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети қайд этадики, «Ленинград» колхозининг партия ташкилоти партиянинг XXIV съезди ва КПСС Марказий Комитетининг пленумлари қарорларига амал қилиб, жамоат ишлаб чиқаришини интенсивлаш, колхозчиларни тўққизинчи беш йиллик планлари ва социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажаришга, коллективда ташкилий ва сиёсий ишларни янада такомиллаштиришга сафарбар этиш юзасидан каттагина иш ўтказмоқда.

Колхоз партия комитети ва правлениеси деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш, комплекс механизациялаш, моддий ва меҳнат ресурсларидан рационал фойдаланиш юзасидан амалий тадбирларни бажармоқда. Хўжаликда илмий асосланган алмашлаб экиш, ерни чуқур ҳайдаш, гербицид моддалар, кенг қаторлаб экиш, янги пахта навлари жорий этилмоқда. Жамоат чорвачилиги тез ривож топмоқда. Чорва мол кўпаймоқда, унинг насли ва маҳсулдорлиги яхшиланиб бормоқда. Сут-товар фермаси кенгайтирилди, чорвани боқиш яхши уюштирилди, замонавий чорвачилик комплекси қурилмоқда, мустаҳкам ем-хашак базаси яратилган. Колхозда сермеҳнат процессларни механизациялашга, қишлоқ хўжалик техникасидан самарали фойдаланиш, ремонт сифатини яхшилаш ва уни эҳтиёт қилиб асрашга эътибор берилмоқда.

Ишлаб чиқаришни бошқариш ва меҳнатни ташкил этишни такомиллаштириш борасида таъсирли чоралар кўрилмоқда. Бригада ва фермаларнинг фаолияти хўжалик ҳисоби асосида амалга оширилмоқда, меҳнатга ишбай ва мукофот усулида ҳақ тўлаш жорий этилган.

Колхоз коммунистлари КПСС Марказий Комитетининг «Ростов область Зерноград районидаги Ленин номли колхоз партия ташкилотининг иши тўғрисида»ги қарорини муҳокама қилдилар ва ўз ташкилотларининг фаолиятини янада такомиллаштириш юзасидан конкрет чоралар белгилаб қўйдилар. Партия комитети ўз иш услуби ва методларини яхшиламоқда, хўжаликка раҳбарлик даражасини юксалтирмоқда, ишлаб чиқариш коллективларида партия таъсирини кучайтирмоқда. Перспектив йиллик ва квартал планларига мувофиқ партия комитети, партия бюросининг мажлислари ва коммунистларининг йиғилишлари мунтазам равишда ўтказилмоқда, ишлаб чиқариш, ташкилотчилик иши ва сиёсий ишларнинг энг муҳим масалалари, хўжалик раҳбарлари, мутахассислар, жамоат ташкилотларининг ҳисоботлари шу мажлис ва йиғилишлар муҳокамасига қўйилмоқда.

Колхоз партия комитети ва правлениеси бригада, ферма ва участкаларни асосан колхозчилар орасидан тайёрлаш ҳисобига тажрибали мутахассислар билан мустаҳкамлашнинг мақбул йўлини тутмоқда. Механизаторлар тайёрлаш ва уларни қайта тайёрлаш системаси вужудга келтирилган. Кадрларга деҳқончилик ва чорвачиликнинг прогрессив усулларини ўргатиш ташкил этилган.

Колхоз партия ташкилоти меҳнаткашларни ғоявий-сиёсий тарбиялаш ишларини бирмунча активлаштирди. Раҳбар кадрлар, мутахассислар, ишлаб чиқариш илғорлари шу тарбиявий ишда фаол қатнашмоқдалар. Колхозда социалистик мусобақа ва коммунистик меҳнат ҳаракати авж олдирилган. Зиммага олинган мажбуриятларнинг бажарилиш якунлари мунтазам равишда тўпланиб, бундан ҳамма хабардор қилинмоқда.

Партия ташкилотининг ташкилотчилик ва сиёсий иши коллектив катта-катта муваффақиятларга эришувига ёрдам берди. Хўжалик маҳсулот ҳамма турларини етиштириш ва уларни давлатга сотишни ҳар йили кўпайтиришга эришмоқда. 1971 — 1972 йиллардаги ялпи маҳсулот ўртача йиллик ҳажми саккизинчи беш йилликка нисбатан 39 процент кўпайди. 1966 — 1970 йилларда ўртача пахта ҳосили гектар бошига 28 центнерни, 1971 йилда 35,9 центнерни, 1972 йилда қарийб 39 центнерни ташкил этди. Маҳсулот барча турларини ишлаб чиқариш ва давлатга сотиш юзасидан тўққизинчи беш йиллик дастлабки икки йили планлари ва социалистик мажбуриятлари анча ошириб бажарилди. Бултурги йилнинг ўзидаёқ асосий маҳсулот турларини етиштириш 1975 йилга мўлжалланган ҳажмдан ошиб кетди.

Хўжалик экономикаси бирмунча мустаҳкамланди. 1972 йилдаги пул даромади саккизинчи беш йилликдаги ўртача йиллик даромадга нисбатан 64 процент кўпайиб, 4 миллион 216 минг сўм бўлди, соф даромад икки баравар кўпайди. Барча маҳсулот турларини етиштириш рентабелли (49.5 процент) бўлди. Бултур бўлинмас фондга 828 минг сўм, яъни саккизинчи беш йилликдаги ўртача йиллик ажратилган маблағдан 2,4 баравар кўп бўлди.

Шу билан бирга Ленин номли колхоз партия ташкилотининг ишидаги КПСС Марказий Комитетининг қарорида қайд этилган кўпгина камчиликлар «Ленинград» колхози партия ташкилотининг фаолиятида ҳам рўй бермоқда. Партия комитети қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштиришни янада кўпайтиришнинг мавжуд резервлари ва имкониятларидан тўлароқ фойдаланишга коллектив куч-ғайратини ҳали етарлича йўлламаяпти. Хўжалик бўйича умумий ўртача кўрсаткичлар заминида айрим қолоқ ишлаб чиқариш бўлинмалари яширинган. 27 бригададан 18 бригада колхоз бўйича ўртача даражадан паст пахта ҳосили олди. Хўжаликда пахтачилик ва бошқа соҳаларни комплекс механизациялаш имкониятларидан заиф фойдаланиляпти. Қорамол подасидаги сигирларнинг салмоғи паст, қисир қолаётган сигирлар проценти юқори.

Иқтисодий иш даражаси ҳали замонавий талабларга мос эмас. Колхоз молия-хўжалик фаолиятининг якунлари, кўплаб меҳнат, маблағ ва материал сарфлаш сабаблари, фонд самарадорлиги даражаси пастлигининг сабаблари доимо чуқур таҳлил этиб турилади, деб бўлмайди. Маҳсулот бирлигини етиштиришга қилинадиган харажатлар ҳар йили кўпайиб, асосий маҳсулот турлари таннархи ҳамон юқорилигича қолиб келмоқда. Иш ҳақи кўпайиши меҳнат унумдорлиги ўсишидан анча олдинда.

Савдо-сотиқ ва маданий-маиший хизматларда камчиликлар бор.

(Охири иккинчи бетда).

* ВАТАНПАРВАР ТЎҚИМАЧИЛАР ТАШАББУСИ КЕНГ ҚУЛОЧ ЁЙМОҚДА

* ЧОРВАЧИЛИКНИ РИВОЖЛАНТИРИШ — УМУМХАЛҚ ИШИ

ПОП РАЙОНИДАГИ ЛЕНИН НОМЛИ КОЛХОЗ ИЗДОШЛАРИ

ТАРАҚҚИЁТ ЙЎЛИ

«Эртанги кун режасини бугун туз. Бугун эгалланган довонлардан туриб, келгуси довонларга, йиллар ва беш йилликлар маррасига боқ. Қилинадиган ишларни олдиндан пухта режалаб ол. Бошланган ҳар бир ишнинг энг кичик кўзга кўринмас деталларига эътибор қил. Ана шунда йўлда кўзга кўринмас тошларга қоқилмайсан, пушаймон бўлмайсан». Поп районидаги Ленин орденли Ленин номли колхоз аъзоларининг хўжаликни иқтисодий ва социал тараққий эттиришга қаратилган комплекс ривожланиш программаси ҳар бир хўжалик учун катта мактаб бўлди. Биз бу ибратли ташаббусга чин юракдан қўшиламиз. Бу режалар хўжаликнинг комплекс тараққиётини таъминлайди, уни янада гуллаб-яшнатади деб ишонамиз.

Совхозимиз ўтган юбилей йилидан буён перспектив план асосида комплекс ривожланишга кўчди. Бултур хўжалигимиз давлатга сут, гўшт, пилла ва бошқа маҳсулотлар топшириш йиллик планларини ошириб бажарди. Пахта ҳосилдорлиги ҳам чакки бўлмади. Гектаридан пландаги 27,5 ўрнига 30 центнердан, жами 2331 тонна «оқ олтин» етказиб берилди.

Бу ютуқларимиз зарбдор беш йиллик поғоналаридаги дастлабки дадил қадамлар, холос. Совхозимиз келажаги янада порлоқ. Келгусида совхозимиз республиканинг йирик чорвадор хўжаликларидан бирига айланади, улкан сут булоғи очилади. Ҳозирги катта ҳажмдаги қайта қуриш ишлари ва улкан беш йиллик режалари ана шунга қаратилган. Буларнинг ҳаммаси хўжаликни иқтисодий ва социал ривожлантириш перспектив планида ўз ифодасини топган.

Чорвадорларимиз тўққизинчи беш йилликнинг ҳал қилувчи, учинчи йилини муваффақиятли бошладилар. Чорва фермаларида 460 бош қорамол қишловдан семиз ва соғлом олиб чиқилмоқда. Шу жумладан 130 бош соғин сигирдан қиш фаслида соғиб олинадиган сутни камайтирмаслик учун кунлик рацион тўйимли ва ширали озуқа билан бойитилмоқда. Бунда қишки ўраларда-и 1125 тонна силос, 250 тонна лавлаги айниқса қўл келмоқда. Ўтган йили ҳар бош сигирдан пландаги 2 минг ўрнига 2392 литрдан сут соғиб олишга эришган чорвадорларимиз бу йил 2,5 минг литрдан сут соғиб олиш учун курашни авж олдирмоқдалар.

Чорвачилик катта тажриба, сабру матонат ва тадбиркорликни тақозо этади. Буларсиз чорвачилик тараққиётини ҳозирги замон талаблари даражасига кўтариш мумкин эмас. Шу муносабат билан баъзи режаларни ўртага ташламоқчимиз. Маълумки, республикада қишлоқ хўжали-и ва чорвачиликнинг бир қатор тармоқлари бўйича, жумладан, пахтачиликда, қоракўлчиликда, пиллачиликда, каноп етиштиришда рекорд кўрсаткичларга эришаётган ўнлаб хўжаликлар бор. Лекин чорвачиликнинг муҳим тармоқлари — сут ва гўшт етиштиришда муттасил юқори кўрсаткичларга эришиб келаётган хўжаликларимиз бармоқ билан санарлидир. Қайсики, гўшт ва сут етиштиришда қувончли натижаларни қўлга киритган хўжаликларнинг иш тажрибалари билан танишар экансиз, улар-а хос бўлган умумий томон шундаки, бу хўжаликларда чорва молларининг зотини яхшилашга, наслчиликни тўғри йўлга қўйишга алоҳида эътибор берилган.

Худди шунингдек, Самарқанд областидаги «Бахмал» совхозида гўшт етиштиришда республикада рекорд кўрсаткичларга эришилмоқда. Совхозга бундан тўрт-беш йил аввал келтирилган зотли қорамолларнинг ҳар бири эндиликда бир ярим тоннага қадар тош босмоқда. Ёки Тошкент областининг Калинин районидаги Карл Маркс номли колхозни олиб кўринг. Бундан бир неча йил аввал хўжаликда ҳар бош соғин сигирдан 1800-2000 литрдан сут соғиб олинар эди. Хўжалик тўла зотли сигирларга эга бўлгач, ҳар бош соғин сигирдан 4100-4200 литрдан сут соғиб олишга эришилди. Чорвадорларнинг бу ажойиб муваффақиятлари чиндан ҳам ўрганишга, ибрат олишга арзигуликдир. Лекин бу муваффақиятларнинг яна битта сири бор: чорвадорлар бундай юксак кўрсаткичларга аввало чорва моллар зотини яхшилаш, иккинчидан, хўжаликда комплекс ривожлантириш планлари асосида ички резерв ва имкониятларни тўла ва планли равишда ишга солиш туфайли эришмоқдалар.

ЭСТОНИЯДАН КЕЛТИРИЛГАН ЗОТДОР МОЛЛАР

●

СЕРСУТ СИГИРЛАР 1200 БОШГА ЕТАДИ

●

СУТ БУЛОҒИ 5 — 5,5 МИНГ ТОННА

●

ҚОМПЛЕКС ТАРАҚҚИЁТ ЙЎЛИДАГИ ҒОВЛАР

Катта вазифалар олдида турган совхозимиз чорвадорлари илғор тажрибаларга амал қилмоқдалар. Бултур кузда ана шу мақсадда Эстониядан 100 бош зотли ғунажинлар келтирилди. Келгусида чорва молларимиз Эстониянинг ана шу зотли моллари билан чатиштирилади. Маълумки, бу зотли сигирлардан Эстонияда 5 минг литрдан ошириб сут соғиб олишади. Бундай сигирларни кўпайтириш ва келгусида республика хўжаликларига йилига 250-300 та наслдор бузоқ етказиб бериш — перспектив пландаги бош вазифаларимиздан биридир.

Шу беш йиллик охирида совхозимизда улкан чорва комплекслари қад кўтаради. Комплекс механизациялашган учта чорва комплексида 1200 бош эстон зотли наслдор сигирлар сут беради. Сигирларнинг ҳар биридан соғиб олинадиган сут ўртача 3 минг литрга етади. Чорвадорларимиз давлатга бир йилда 5 минг — 5,5 минг тонна сут етказиб бериш имконига эга бўладилар. Бу, аниқ ва реал вазифалардир.

Маълумки, ҳар бир хўжаликда чорвачилик тараққиёти аввало озуқа базасининг қай даражада мустаҳкамлигига боғлиқдир. Совхозда чорва комплексларининг вужудга келиши муносабати билан биз шу беш йилликда озуқабоп экинлар майдонини ҳозир-и 200 гектардан беш йиллик охирига бориб 2 минг гектарга етказамиз. Бу майдонларни беда, судан ўти, лавлаги, маккажўхори ва бошқа тўйимли, ширали озуқабоп экинлар эгаллайди.

Шу билан бирга хўжаликларнинг комплекс тараққиётига тўсиқ бўлаётган қурилиш ташкилотларига аччиқ сўзлар айтмай иложимиз йўқ. Масалан, перспектив план-а кўра, совхозимиз бош план асосида қайта қурилиши керак. Давлатимиз ғамхўрлиги туфайли бунга 26 миллион сўм пул ажратилган. Бу маблағ — янги посёлка, ўнлаб ҳашаматли уйлар, мактаблар, касалхона, ҳаммом, кутубхона, спорт иншоотлари ва йирик чорва комплекслари демакдир. Хўжаликнинг социал ва иқтисодий тараққиёти буларсиз бўлмайди, албатта. Лекин катта қурилишларнинг бир қисмини ўз зиммасига олган республика Қишлоқ қурилиши министрлигининг Оққўрғондаги 9-механизациялашган кўчма колоннаси қурувчилари ўз ваъдаларинин- устидан чиқмаётирлар. Бир мисол: ўтган йили айни экин-тикин пайтида қурувчилар «Қани, бизга ер беринг, қурилишни бошлаймиз» деб оёқ тираб олишгач, пахта майдонидан 20 гектар ер ажратишга мажбур бўлгандик. Лекин қурувчилар бу серҳосил ерларнинг уёғини-буёғини ўлчашдию, қурилишни бошлашмади. Хуллас, 20 гектар майдонда на қурилиш бўлди, на ҳосил. Мана бир йилдирки, ўртада қуруқ ваъда айланиб юрибди, холос. Хўжаликларни комплекс ривожлантириш йўлидаги бундай хўжасизликни тугатиш керак.

Тўққизинчи беш йилликнинг учинчи йилини катта зафарлар билан якунлашимиз-а шак-шубҳа йўқ. Совхозимиз ишчилари, чорвадорлари хўжаликни комплекс ривожлантириш йўлидан бориб, янги-янги муваффақиятларга эришадилар. Бугунги интилиш, пахта далалари ва чорва фермаларидаги қайноқ меҳнат шундан далолат беради.

Турсунбой ЭРНАЗАРОВ,
Тошкент область, Янгийўл районидаги «Партия XXIV съезди» совхозининг директори.

Облоқул ХУДОЙБЕРДИЕВ,
совхоз партия ташкилотининг секретари.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

15 февралда Тошкент область партия комитетининг пленуми бўлиб ўтди. КПСС Марказий Комитетининг 1972 йилги декабрь Пленуми ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг X Пленуми қарорлари асосида область партия ташкилотининг вазифалари тўғрисида область партия комитетининг биринчи секретари М. М. Мусахоновнинг доклади муҳокама қилинди.

Пленумда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов нутқ сўзлади.

Муҳокама қилинган масала юзасидан қарор қабул қилинди.

(ЎзТАГ).

ТОШКЕНТ ШАҲАР ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

Тошкент шаҳар партия комитетининг 15 февралда бўлиб ўтган пленуми ташкилий масалани кўриб чиқди.

С. Р. Расулов бошқа ишга ўтганлиги муносабати билан пленум уни шаҳар партия комитетининг биринчи секретари ва бюро аъзоси вазифаларидан озод қилди.

Пленум А. А. Хўжаевни Тошкент шаҳар партия комитети составига киритди ҳамда уни шаҳар партия комитетининг биринчи секретари ва бюро аъзоси қилиб сайлади.

Пленумда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов нутқ сўзлади.

(ЎзТАГ)

БУХОРО ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

БУХОРО, 15 февраль. (ЎзТАГ). Бу ерда Бухоро область партия комитетининг пленуми бўлиб ўтди. Пленум қатнашчилари КПСС Марказий Комитети 1972 йил декабрь Пленуми ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг X пленуми қарорларини бажариш юзасидан область партия ташкилотининг вазифалари тўғрисида область партия комитетининг биринчи секретари Қ. Муртазоев докладини тинглаб муҳокама қилдилар.

Пленумда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари О. У. Салимов нутқ сўзлади.

Муҳокама этилган масала юзасидан қарор қабул қилинди.

МОЛЛАР ЯХШИ ҚИШЛАМОҚДА

УРГАНЧ. Амударё этагидаги «Қизилжар» чорвачилик совхозида бу йил қиш фаслида ҳам чорва моллар яхши семирмоқда. Қорамолларни бўрдоқига боқиш билан шуғулланувчи Тоған Қуванбеков бошлиқ бригада чорвадорларнинг Бутуниттифоқ мусобақасига қўшилиб молларнинг ҳар кеча-кундузда семиришини 700 граммгача етказди. Хўжаликда қорамоллар яхши шароитда боқилмоқда. 9 минг бошга яқин молнинг ҳаммаси семиз, бузоқлар тез ўсмоқда.

Фермалар иситилган хилма-хил озуқа етарли миқдорда ғамлаб қўйилган. Ҳозир механизаторлар кўл атрофида ўриб олинган кўк қамишни майдалайдиган ва буғлайдиган қурилмаларда икки смена ишламоқда. Механик насослар ўрнатилган ўнта қудуқ молларни сув билан таъминлаб турибди. (ЎзТАГ).

Ворошилов районидаги «Победа» колхозининг заршунослари бу йил 35 центнерлик хирмон кўтаришга аҳд қилганлар. Улар ўз сўзлари устидан чиқиш учун курашиб қишки, баҳорги дала ишларини қизитиб юборишди. Шу кунларда қишлоқ хўжалик техникаси тўла ремонтдан чиқарилди, далага маҳаллий ўғит тўплаш, ариқ-зовурларни тозалаш ишлари авжида. Суратларда: (юқорида) 45 центнерчилик ҳаракатининг ташаббускори, бригада бошлиғи Дониёр Оллаёров. (Ўртада) Техникани баҳорга шай лашда намуна кўрсатиб меҳнат қилган механизатор Абдуллажон Мамасодиқов. Пастда эса ремонтдан чиқарилган техника кўздан кечирилмоқда.

Ф. Лутфуллаев фотолари.

А. Н. КОСИГИН ЖАНУБИЙ ВЬЕТНАМ РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ЭЛЧИСИ БИЛАН СУҲБАТЛАШДИ

15 февраль куни СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин Кремлда Жанубий Вьетнам Республикасининг СССРдаги элчиси Данг Куанг Минни қабул қилди. Икки ўртадаги суҳбат самимий ва дўстона вазиятда ўтди.

Элчи Вьетнамда урушни тўхтатиш ва тинчликни тиклаш тўғрисидаги шартнома имзоланганлиги муносабати билан Жанубий Вьетнам Республикаси Миллий озодлик фронти Марказий Комитети билан Муваққат революцион ҳукуматининг мурожаати текстини топширди. У ўз ҳукумати номидан Вьетнам халқининг ҳаққоний ишига берилган ҳар томонлама мадад учун КПСС Марказий Комитетига, Совет ҳукуматига, бутун совет халқига чуқур миннатдорчилик изҳор қилди.

А. Н. Косигин Жанубий Вьетнам ватанпарварларини империалистик агрессия кучлари устидан қозонилган катта ғалаба билан самимий табриклади. Совет Иттифоқи бундан буён ҳам Жанубий Вьетнам Республикаси Миллий озодлик фронти ва Муваққат революцион ҳукуматини, имзоланган битимларнинг амалга оширилиши учун, тинч, мустақил, демократик ва бетараф Жанубий Вьетнам учун одилона кураш олиб бораётган мамлакатнинг барча ватанпарвар ва тараққийпарвар кучларини қўллаб-қувватлай беради, деб таъкидланди. (ТАСС).

ВАТАНПАРВАР тўқимачиларимиз ташаббусига қўшилган Янгийўл шаҳридаги болалар пойафзали фабрикаси ишчилари кунлик ва ҳафталик план топшириқларини ошириб бажаришга эришяптилар. Корхона коллективи зиммасига оширилган мажбуриятлар олиб, йиллик топшириқни барвақт уддалашга сўз берган. Суратда: фабрика 2- цехининг илғор ишчиларидан (чапдан) А. Туфенган, Л. Сайфуддинова, К. Бадбаева, М. Бараминова ва М. Петрушкина ўртоқларни кўриб турибсиз.

А. Тўраев фотоси.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

(Боши биринчи бетда).

Колхоз партия ташкилоти коммунистларни тўғри жойлаштиришга, структурани яхшилашга, партия сафларини мустаҳкамлашга кам эътибор берганлиги натижасида шу камчиликлар келиб чиқди. Партия ташкилоти составида механизаторлар, чорвадорлар ва хотин-қизлар жуда оз. Ёш коммунистлар билан ишлаш йўлга қўйилмаган. Ижрони текшириш, колхоз правлениеси фаолиятини назорат қилиш ҳуқуқидан фойдаланиш партия ташкилотининг ишидаги заиф томонлардан биридир. Партия комитети ички партия ишини такомиллаштиришда цех партия ташкилотларига ҳамон оз ёрдам беряпти, касаба союз ташкилотининг ишига дуруст раҳбарлик қилаётгани йўқ.

Оммавий-сиёсий ишда кўргазмали агитациядан етарлича фойдаланилмаётир. Касаба союз ва комсомол ташкилотлари оммавий маданий ва физкультура, соғломлаштириш ишларига эътиборни кучайтирмаяптилар. Кино фильмлар мунтазам равишда кўрсатиб турилмайди. Бадиий ҳаваскорлик ташкил этилмаган. Колхозда спорт майдончалари йўқ.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети «Ленинград» колхози партия комитети зиммасига шу камчиликларга барҳам бериш, партия XXIV съезди ва КПСС Марказий Комитети пленумлари қарорларини янада кўпроқ амалга ошириб боришга коллектив диққат-эътиборини қаратиш, хўжаликка партия раҳбарлиги практикасини кунт билан такомиллаштириб бориш, омма ўртасида ташкилий ва сиёсий иш даражасини юксалтириш вазифаларини юклади.

Деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотларини етиштириш ва давлатга сотишни янада кўпайтиришга барча колхозчиларни сафарбар этиш колхоз партия ташкилотининг асосий вазифаси, деб ҳисобланмоғи лозим. Кам сарф билан кўпроқ пахта, гўшт, сут ва бошқа маҳсулотлар олинишини таъминловчи қўшимча чораларни ишлаб чиқиш, пахтачилик ва чорвачиликда комплекс механизацияни янада кенгроқ жорий этиш, ишлаб чиқариш мавжуд резервларини муттасил излаб топиш ҳамда илм-фан ва илғор тажриба ютуқларидан самарали фойдаланиш, меҳнат унумдорлигини барча чоралар билан юксалтириш, қишлоқ хўжалик маҳсулоти таннархини камайтириш зарур.

Колхоз партия ташкилоти партия ҳужжатларини алмаштириш тўғрисида КПСС Марказий Комитетининг 1972 йил май Пленуми қабул қилган қарорга амал қилиб, ўз сафларини янада мустаҳкамлашга, коммунистларнинг пешқадамлик ролини оширишга, уларни Устав талабларини бажариш учун юксак масъулиятли бўлиш руҳида тарбиялашга кўпроқ эътибор бермоғи лозим. Партия ташкилоти шунингдек, партия коллективида ўзаро талабчанлик, принципиал танқид ва ўз-ўзини танқид вазияти яратилишига эришмоғи, цех ташкилотларининг фаолиятини яхшиламоғи, уларнинг ишлаб чиқаришдаги ҳал қилувчи участкаларга таъсирини кучайтирмоғи, юқори партия ташкилотларининг қарорларини ва ўз қарорлари ижросини назорат қилиб туриш практикасини такомиллаштиришга алоҳида эътибор бермоғи лозим.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети колхоз партия комитети зиммасига кадрлар билан ишлашни тағин ҳам яхшилаш, бу ишларнинг ғоявий-назарий даражаси ва кадрларнинг иш малакасини ошириш тўғрисида доимо ғамхўрлик қилиб туриш, топширилган иш учун раҳбарлар ва мутахассисларнинг талабчанлиги ва шахсий жавобгарлигини ошириш вазифаларини юклади. Ходимларда янгиликни ҳис этиш, эришилган натижаларни танқидий баҳолай билиш қобилиятини ривожлантириш зарур. Раҳбар кадрлар бошқариш илмий асосларини сабот-матонат билан эгаллаб боришлари, ишлаб-чиқариш экономикаси билан чуқур шуғулланишлари керак. Колхоз правлениеси фаолиятини назорат қилиб туриш борасида Устав берадиган ҳуқуқлардан кенг кўламда фойдаланмоқ лозим.

Колхоз партия, касаба союз комитетлари ва правлениеси колхоз ички демократиясини янада ривожлантиришга, колхоз Уставига мувофиқ ишлаб чиқаришни бошқаришда хўжалик меҳнаткашларининг қатнашуви формаларини такомиллаштиришга эришишлари, колхоз йиғилишлари, бригада, ферма. устахона кенгашларига катта эътибор беришлари ва шу йиғилиш ҳамда кенгашларни чинакам тарбия мактаби, хўжалик юритиш мактабига айлантиришлари лозим.

Партия комитетига, цех партия ташкилотларига коллективдаги ғоявий-тарбиявий ишни тағин ҳам такомиллаштириш, бу ишларни колхозчиларда марксча-ленинча дунёқарашни шакллантиришга, уларнинг меҳнат ғайрати ва сиёсий активлигини барча чоралар билан ривожлантиришга йўллаб туришлари таклиф этилди. Партиянинг ички ва ташқи сиёсати тўғрисида, мамлакатнинг ҳаёти ва ўз хўжаликларининг ишлари ҳақида меҳнаткашларни янада кенгроқ хабардор қилиб турмоқ лозим. Колхоз аъзоларининг қобилиятлари ҳар томонлама камол топиши, уларнинг маданияти, маълумоти, ва профессионал маҳорати ўсиши тўғрисида қайғуриш, меҳнаткашларда меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш руҳини тарбиялашга алоҳида эътибор бермоқ, ана шу мақсадларда социалистик мусобақани ташкил этишни, маънавий ва моддий рағбатлантиришни доимо яхшилаб бориш зарур.

Колхоз партия, касаба союз комитетлари, правлениеси ҳамда меҳнаткашлар депутатлари Ленинград қишлоқ Советининг ижроия комитети коллективни социал жиҳатдан ривожлантириш масалаларига эътибор беришлари, қишлоқ меҳнаткашларига маданий-маиший хизмат кўрсатишни жиддий яхшилаш, колхозда физкультура-спорт ишларини ривожлантириш учун қатъий чоралар кўришлари керак.

Колхоз партия комитетига комсомол ташкилоти фаолиятини янада яхшилаш, ёшларни тарбиялаш, колхознинг хўжалик ва маданий ҳаётида комсомоллар ва ёшлар янада актив қатнашувини таъминлаш, касаба союз ташкилотига раҳбарликни яхшилаш, қишлоқ меҳнаткашларини тарбиялашда, социалистик мусобақани ташкил этишда, хўжалик масалаларини ҳал этишда касаба союз ташкилоти ролини ошириш вазифалари топширилди.

Колхоз партия комитети, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, колхоз правлениеси кўкламги экин-тикинга намунали тайёргарлик кўрилишини таъминлашлари, беш йилликнинг ҳал қилувчи, учинчи йили колхоз ишлаб чиқаришининг ҳамма тармоқлари янада юксаладиган йил бўлиб қолмоғига эришишлари, давлат планлари ва мажбуриятлар ошириб бажарилиши учун социалистик мусобақани янада авж олдиришлари, бу мусобақада барча колхозчилар кенг кўламда қатнашувини таъминлашлари, ҳар бир меҳнаткашнинг ташаббуси ва ижодий активлигини барча чоралар билан ривожлантириб боришлари керак.

Область ва район партия комитетларига Ростов область Зерноград районидаги Ленин номли колхоз партия ташкилотининг ҳисоботи юзасидан КПСС Марказий Комитети қарорида баён қилинган талаблар асосида колхозлар партия ташкилотларининг фаолиятини янада яхшилаш борасида қўшимча чоралар кўришлари тавсия этилди.

Фарҳод ГЭСи ишга туширилганига 25 йил тўлди

ЗАР КОКИЛЛИ НУРХОНА

Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрлаштириш министрлиги ҳузуридаги ГЭСлардан фойдаланиш Бош бошқармасининг катта инженери Холмирза ҒУЛОМОВ билан суҳбат

Республикамиз энергетикасининг тўнғич нурхоналаридан бири — Фарҳод ГЭСи ишга туширилганига 25 йил тўлди. Бу ГЭС Ўзбекистондаги электр энергия ишлаб чиқарувчи манбаълар ичида алоҳида ўринни эгаллайди. Чунки, у арзон электр энергия ишлаб чиқариш билан бирга, муҳим ирригация аҳамиятига эга эканлиги учун ҳам қимматлидир. Ўзбек халқининг Сирдарёни бўғиб, қақроқ Мирзачўлга оби-ҳаёт оқизишдек асрий орзуси ана шу нурхона қурилиши билан чамбарчас боғлиқ.

Афсонавий қаҳрамон Фарҳод исмига қўйилган бу нурхона ўзбек меҳнаткашларининг машаққатли уруш йилларида қилган фидокорона меҳнатига, кўрсатган жасоратига қўйилган ҳайкалдир. Ҳа, Фарҳод ГЭСи Сталинград остоналарида ҳаёт-мамот жанги бораётган дамларда барпо этишга киришилган йирик иншоотлардан бири.

Улуғ Ватан урушигача Ўзбекистонда доҳиймиз В. И. Ленин чизиб берган ГОЭЛРО плани асосида бир қатор нурхоналар барпо этилди. Бўзсув, Қодирия, Бўржар, Комсомол ва Товоқсой ГЭСлари қурилиб ишга туширилган эди. Лекин, улар ҳосил қилган электр энергия республикамиз эҳтиёжини қопламасди.

Ватан уруши бораётган бир пайтда Ўрта Осиё республикалари олдида фронт орқасини мустаҳкамлаш, оғир саноатни ривожлантиришдек муҳим вазифа турарди. Ана шу мақсадда 1943 йилнинг 10 февралида Бекободдан сал нарида жойлашган Фарҳод қоясининг қуйисида катта нурхона барпо этишга киришилди.

ГЭС лойиҳасининг бош инженери В. В. Пословский иншоот қурилиши бошқармасининг бош инженери вазифасини бажарди. Фарҳод ГЭСи республика партия ва ҳукумати томонидан умумхалқ қурилиши, деб эълон қилинди. Ўзбекистоннинг барча колхозларидан кирка, кетмон, белкурак, замбил ва ғалтаклар билан қуролланган 60 мингдан зиёд колхозчилар нурхона қурилишига отланди.

Мардонавор қилинган меҳнат ўз самарасини кўрсатди. 1947 йилнинг 27-28 декабрь кунлари нурхона қурувчилари фаолиятида қувончли воқеа рўй берди. Ўрнатилган тўртта энергия ишлаб чиқариш агрегатининг дастлабки иккитаси синовдан муваффақиятли ўтди. 1948 йилнинг 15 февралида ГЭСнинг биринчи навбати тантанали суратда ишга туширилди.

Фарҳод ГЭСининг ишга туширилиши республикамиз тараққиётида муҳим роль ўйнади. Бўз ерларни ўзлаштиришда, гигант қурилишларни амалга оширишда, хонадонларни, корхоналарни электр энергия билан таъминлашда катта аҳамият касб этди. Республикамиз ишчи ва деҳқонлари ҳаётида бурилиш ясади. Бундан ташқари ГЭС қурилиши жараёнида меҳнатда тобланган матонатли ва малакали кадрлар етишиб чиқди. Ўша пайтда электр ускуналарини монтаждан чиқариш бўйича прораб бўлиб ишлаган ёш инженер П. Фалалеев ҳозир СССР энергетика министрининг биринчи ўринбосари, иншоотни қабул қилиш бўйича давлат комиссиясининг раиси бўлган А. Биков ҳозир Ўзбекистсон ССР энергетика ва электрлаштириш министрининг ўринбосари, ГЭС директори бўлган К. Бекаев шу кунда республика коммунал хўжалик министрининг ўринбосари, ГЭС электр цехининг бошлиғи бўлган С. Калонов ҳозир «Средазэлектросетстрой» трестининг бошқарувчиси, нурхона электр цехи бошлиғининг ўринбосари бўлган В. Қодиров шу кунда Чорвоқ ГЭСи каскадининг директори вазифаларида меҳнат қилишяпти.

Нурхонамизнинг мавжуд тўрт агрегати 25 йилдан буён тинимсиз ишлаб келяпти. Шу ўтган давр мобайнида бир қанча саноат марказлари вужудга келди, 600 минг гектар қақроқ ва бўз ерлар ўзлаштирилиб, экин майдонларига айлантирилди. Бу ерлардан миллион тоннадан зиёд «оқ олтин», минг-минг тонналаб боғдорчилик, полиз ва сабзавот маҳсулотлари ундирилди. Янги-янги кўркам социалистик шаҳарлар, посёлкалар, қишлоқлар бунёдга келди. Нурхона ишга тушгандан бери 20 миллиард киловатт-соат электр энергия ишлаб чиқарди. Шундан 300 миллион киловатт-соати белгиланганидан ошиқчадир.

СССРнинг олтин тўйи арафасида Фарҳод ГЭСининг халқ хўжалигимизга келтирган катта нафи муносиб тақдирланди. Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми, республика Министрлар Совети ва Ўзбекистон касаба союзлари Республика Совети томонидан Диплом билан мукофотланди. Республика партия ва ҳукуматининг бу мукофоти ГЭС ишчи, инженер-техник ходимларининг фидокорона меҳнатига берилган муносиб баҳодир.

УНВОНЛАР МУБОРАК!

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Э. М. ГЕНДЕЛГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ФАН ВА ТЕХНИКА АРБОБИ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Архитектура ёдгорликларини реставрация қилиш методларини илмий жиҳатдан ишлаб чиқишда ва амалга оширишда, юксак малакали архитектор кадрлар тайёрлаш соҳасида қилган катта хизматлари учун Самарқанд архитектура-бинокорлик институти кафедрасининг мудири Эммануил Менделеевич Генделга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан ва техника арбоби» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. МАТЧОНОВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Ҳ. ПУЛАТОВА.

1973 йил, 15 февраль.
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Н. Х. ХАЛИЛОВГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН АРТИСТ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Музика санъати соҳасидаги хизматлари учун Муқимий номли Ўзбек Давлат музика театрининг бош дирижери Наби Халилович Халиловга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. МАТЧОНОВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Ҳ. ПУЛАТОВА.

1973 йил, 15 февраль.
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

А. М. АРУСТАМОВГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ЗООТЕХНИК» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Кўп йиллар самарали ишлаганлиги ва республикада жамоат чорвачилигини ривожлантириш соҳасидаги хизматлари учун СССР Қишлоқ хўжалиги министрлигига қарашли «Союзплемптицетрест» директорининг ўринбосари Андрей Макарович Арустамовга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган зоотехник» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. МАТЧОНОВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Ҳ. ПУЛАТОВА.

1973 йил, 15 февраль.
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

О. АҲМЕДОВГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН БИНОКОР» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Кўп йиллар самарали ишлаганлиги ва республикада сув хўжалигини ривожлантиришдаги хизматлари учун «Андижангидрострой» бошқармаси 2-қурилиш-монтаж бошқармасининг пайвандчиси Октябрь Аҳмедовга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган бинокор» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. МАТЧОНОВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Ҳ. ПУЛАТОВА.

1973 йил, 15 февраль.
Тошкент шаҳри.

«ПРОГНОЗ-3» ПАРВОЗДА

ТАСС АХБОРОТИ

Космик фазони тадқиқ қилиш программасига мувофиқ 1973 йил 15 февралда Москва вақти билан соат 4 дан 12 минут ўтганда Совет Иттифоқида «Прогноз-3» автомат станцияси учирилди. Бу станция 1972 йилда «Прогноз» ва «Прогноз-2» автомат обсерваториялар бошлаган тадқиқотларни давом эттиради.

Шу типдаги аввал учирилган иккала станция сингари «Прогноз-3» ҳам қуёшнинг корпускуляр гамма ва рентген нурланишини, қуёш плазмаси оқимларини тадқиқ қилади, шунингдек қуёш активлигининг планеталараро муҳитга ва ернинг магнит соҳасига таъсирини аниқлаш мақсадида ер атрофидаги космик фазонинг магнит майдонларини тадқиқ қилади. Станциянинг вазни-845 килограмм.

Станция ер йўлдошининг тик эллиптсимон орбитасига чиқариб қўйилди, унинг параметрлари қуйидагича:

— ер сатҳидан энг кўп узоқлашуви (оппогейида) — 200 минг километр;

— ер сатҳидан энг кам узоқлашуви (перигейида) — 590 километр;

— ер атрофини айланиш даври — 96 соату 23 минут;

— орбитанинг оғиши 65 градус.

Станция ер сунъий йўлдошининг оралиқ орбитасидан ҳисоблаб қўйилган траекторияга чиқарилди.

Илмий аппаратлардан ташқари станция ичида 928,4 мегагерц частотада ишловчи радиопередатчик, орбита элиментларини аниқ ўлчайдиган радиосистема, приборлар ва илмий аппаратларнинг иши тўғрисидаги маълумотларни ерга юбориб турадиган радиотелеметрик система бор.

Телеметрик ахборот маълумотларига қараганда станциянинг ҳамма системалари ва илмий аппаратлари нормал ишлаб турибди, координациялаш — ҳисоблаш маркази олинаётган ахборотларни ишлаб чиқмоқда.

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг саноат, қурилиш ва транспорт ходимларининг Бутуниттифоқ мусобақасини авж олдириш юзасидан чиқарган қарорини Қорақалпоғистон АССР қурилиш ва транспорт ходимлари ҳам зўр кўтаринкилик билан кутиб олган эдилар. Автоном республика ишчи, инженер-техник ходимлари айни кунларда ҳал қилувчи йил топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақа асосида астойдил меҳнат қилмоқдалар. Суратларда: (юқоридан). 1. Нукус механика-ремонт заводининг электр пайвандчиси О. Оллоберганов. У шахсий ишлаб чиқариш планларини мунтазам 130-140 процент бажариб келяпти. 2. Тахиатош гидроузели қурилиши дурадгорлар бригадасининг бошлиғи, Меҳнат Қизил Байроқ орденли Ғанибой Ширинбоев. Пешқадам бригада бошлиғи яқинда КПСС аъзолигига кандидатликка қабул қилинди.

Р. Саидов фотолари.

БУХОРО БОЙЛИКЛАРИ

СОВЕТ ХОДИМИ МИНБАРИ

Қадимий Бухоро шаҳрининг ҳозирги равнақи, замонавий, индустриал шаҳарга айланишида совет халқининг дўстлиги, бирлиги ғоят улкан омил бўлгани ҳаммамизга аён. Социализмнинг буюк ғалабаси — СССР халқларининг қардошлиги, дўстлиги самараларини ҳар жабҳада, ҳар қадамда кўриб турибмиз. Янги, социалистик мазмундаги бу дўстликни бухороликлар айниқса қадрлайдилар.

Бухорода Совет ҳокимияти ўрнатилгач, меҳнаткашларимиз улуғ рус халқи ва бошқа қардош халқларнинг биродарларча ёрдами, мададидан баҳраманд бўла бошладилар. Бу — бузилмас, пўлатдек мустаҳкам дўстликка доҳий В. И. Ленин асос солганди. Улуғ доҳий Бухоронинг маданий равнақи тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилди. 1922 йилда РКП(б) Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси тўқимачилик, кўнчилик, қоғоз ва совун ишлаб чиқариш фабрикалари учун ускуналарни Бухоро Халқ Республикасига бепул бериш тўғрисида қарор қабул қилди. Доҳий В. И. Лениннинг ташаббуси билан 1923 йилда Москвада бухоролик болалар учун махсус «Маориф уйи» ташкил этилди. Москвадаги шарқ халқлари университетида эса бухоролик 30 коммунист илм олди. РСФСР Бухорода очилган 70 дан ортиқ мактаб, 13 клуб, 3 театр, 12 болалар уйи, 2 институт, партия мактаби, қисқа муддатли курсларни муаллимлар, тарбиячилар, ўқув қуроллари билан мунтазам таъминлаб турди. Москва, Ленинград, Иваново саноат корхоналаридан келган малакали инженер-техниклар бухоролик ишчиларга касб, ҳунар ўрганишда, мураккаб асбоб-ускуналарни моҳирона бошқаришда сидқидилдан ёрдам бердилар. Улуғ рус халқи ва бошқа қардош халқлар билан бир оила аъзоларидек яшаш ва меҳнат қилиш ўз самараларини берди. Дўстлигимиз туфайли қадимий Бухоро социалистик тараққиётнинг ойдин йўлига чиқиб олди.

Совет халқларининг қўлни-қўлга бериб яшаши меҳнаткашларда она-Ватанга чексиз муҳаббат, партияга садоқат хислатларини тарбиялади. Бухоро меҳнаткашлари Совет ҳокимияти йилларида ижтимоий-сиёсий ҳаётда, маданий қурилишда, фан ва санъатни барқ уриб ривожлантиришда катта муваффақиятларга эришдилар. Бу ерда йирик газ, нефть конлари ишга солинди.

Қадимий Бухоро абадий навқирондир. Илгариги сувсиз чўллар ва шўр босиб ётган, туя карвонлари қатнаган тақир ерларда замонавий шинам шаҳарлар, обод посёлкалар, йирик корхоналар, равон йўллар, ирригация каналлари, ғоят улкан Бухоро — Урал ва Ўрта Осиё — Марказ газопроводлари пайдо бўлди.

Шаҳарда тикланаётган ипгазлама комбинати республикамиз енгил саноатининг фахри бўлиб қолади. Комбинат 12 минг ишчига мўлжалланган. Уни бутун мамлакат қурмоқда. Бу ерда рус, украин, белорус, қозоқ, ўзбек, тожик, туркман каби 30 дан ортиқ миллат вакиллари қўлни-қўлга бериб меҳнат қилмоқдалар. Комбинатнинг замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланган цехларида йилига халқ истеъмоли учун 100 миллион метр газлама ишлаб чиқарилади. Шаҳар Советининг депутати Н. Ражабов бошқараётган 163-трест бинокорлари ғайрати туфайли комбинатда дастлабки дастгоҳлар шовқини эшитила бошлади.

Меҳнат Қизил Байроқ орденли Бухоро пахта тозалаш заводи коллективи беш йиллик планини тўрт ярим йилда уддалаш ҳақида ташаббус бошлади. Корхонада Ленин орденли Қ. Тожиев тезкорлик усулида ишлаш ва маҳсулот сифатини яхшилаш ҳаракатини бошлаб берди. Депутат Қ. Тожиевнинг ташаббуси кенг қулоч ёймоқда.

Ҳозирги вақтда пиллакашлик фабрикасидан Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати М. Омонова, Ленин орденли мотористка В. Иброҳимова, «ВЛКСМ 20 йиллиги» тикувчилик фабрикасидан С. Саиджонова сингари ишчан депутатлар меҳнатда ва ижтимоий ҳаётда бошқаларга ибрат бўлишяпти. Умуман, шаҳар Советига сайланган 281 депутат зиммасига жуда катта масъулият юклатилган. Улар ҳар куни ҳар соатда меҳнаткашлар билан суҳбатлашиб туришади, одамларнинг қалбига қўл соладилар. Уларнинг талаб-истаклари, орзу-умидларини ўрганиб борадилар.

Кейинги вақтда сайловчиларнинг наказлари, уларнинг ҳоҳиш-истакларини амалга ошириш билан боғлиқ бўлган масалалар сессия йиғилишлари, ижроком ва депутатлар группаси мажлисларида тез-тез муҳокама этилмоқда. Бу соҳада аҳолига коммунал ва маиший хизмат кўрсатиш, соғлиқни сақлаш, ободончилик доимий комиссиялари ҳамда бир қанча депутатлар группаси ўз фаолиятларини кучайтириб юборганлигини таъкидлаб ўтиш керак. Масалан, 1-уй-жой бошқармаси қошидаги депутатлар группаси (бошлиғи Ф. Носиров) составида 26 киши бор. Улар меҳнаткашлар томонидан ўртага қўйилаётган масалаларни чуқур ва ҳар томонлама ўрганиб чиқиб, ижобий ҳал қилишга интилмоқдалар. Шаҳардаги Тельман номли трикотаж фабрикасида ҳаракат қилиб турган депутатлар группасига коммунистик меҳнат зарбдори, депутат А. А. Пивоварова бошчилик қилаётир. Бу ерда сайловчилардан тушган наказлар, ариза ва шикоятлар, таклиф ва мулоҳазалар ижобий ҳал этилмоқда. Бундан ташқари депутатлар группаси корхона ишчилари ўртасида меҳнатга коммунистик муносабат, маҳсулот сифатини яхшилаш, ихтирочилик ва рационализаторлик таклифларини ишлаб чиқаришга жорий этишга ҳам баракали ёрдам бераётир. Фабрикада меҳнат қилаётган республикада хизмат кўрсатган рационализатор М. Ҳасанованинг бир ўзи кейинги уч йилда жами 100 минг сўм фойда берадиган 30 дан ортиқ рационализаторлик таклифи киритди. ва ишлаб чиқаришга жорий этди. Х. Урунова, Х. Ҳайдаров, С. Муродов каби рационализаторларнинг фаолияти ҳам диққатга сазовордир.

Умуман, шаҳар Совети ижроия комитети ва унинг депутатларига тушган 154 наказнинг характери, уларда ўртага қўйилган масалалар, таклиф-мулоҳазалар чуқур анализ қилиб чиқилди. Наказларнинг 67 таси коммунал ва ободончилик, 30 дан кўпроғи маиший хизмат, 14 таси шаҳар водопровод тармоқлари, 14 таси капитал қурилиш ва бошқа соҳалардаги ишларни яхшилашга қаратилган реал таклифлар эди. Шаҳар Советининг сессиясида наказларнинг бажарилишини тезлаштиришга қаратилган конкрет тадбирлар белгилаб олинди. Жумладан, юқоридаги наказларнинг муваффақиятли бажарилиши учун алоҳида-алоҳида депутатлар, активлар бириктилди. Шундан кейин ишлар анча жонланиб кетди. Янги автовокзал, «Бахт уйи», 1440 ўринли иккита мактаб, шифохона шаҳарчаси комплекси, болалар боғча-яслиси бинолари, 7 жойда магазин, 4 жойда павильон, умумий сатҳи 31 минг квадрат метрдан иборат уй-жой бинолари қурилиб ишга туширилди.

Жўш ураётган улкан бунёдкорлик меҳнати шаҳар экономикасини яшнатмоқда қадимий Бухоро жамолини очмоқда. Бухороликлар совет халқларининг қардошларча дўстлиги ва ёрдами бўлмаса бу ўзгаришлар, бу равнақ ва ҳозирги фаровонликка эришиш бир неча ўн йиллик эмас, асрлар иши бўлишини яхши биладилар. Бухоро бойликлари мамлакатимиз халқлари дўстлиги ва алоқаларини мустаҳкамлашга хизмат қилаётганлигидан фахрланадилар.

А. АБДУРАҲМОНОВ,
Бухоро шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси.

ИЛҒОР ТАЖРИБАЛАР МАКТАБИ

ЧОРВАЧИЛИК — ЗАРБДОР ФРОНТ

ЯНГИ РЕЗЕРВЛАР

Бахмал районининг республика харитасига тушганига эндигина икки йил бўлди. Районнинг табиий шароити ва кенг яйловлари чорвачиликни янада ривожлантириш имконини беради. Гўшт етиштиришнинг улкан резервларини очаётган Бахмал райони чорвадорлари ўтган йили давлатга 2215 тонна гўшт етказиб берган бўлсалар, беш йиллик охирида 10.000 тонна бўрдоқи гўшти етиштиришни мўлжаллаганлар. Қуйида сиз гўшт етиштиришда районнинг асосий таянчи бўлган «Бахмал» совхози чорвадорларининг илғор тажрибалари билан танишасиз.

Бизнинг хўжалигимиз Ойқордан Молгузор тоғларига қадар чўзилган кенг ва серўт яйловларда жойлашган. Совхозимизни тўлароқ тасаввур қилишингиз учун асосий бойликларимизни келтирамиз: жами 24 минг гектар еримиз бор, шундан 13000 гектари яйлов, 8000 гектарда деҳқончилик қиламиз, жумладан 2500 гектарида беда, қарийб 300 гектар майдонда боғ, 4700 гектарда ғалла етиштирамиз. Яйловларимизда 5106 қорамол, 1250 сигир, 5735 қўй-эчки, 256 от, 3700 парранда боқилмоқда. Чорвадорларимиз қишловни бечиқим ва хавф-хатарсиз ўтказиш билан бир қаторда партия ва ҳукуматимиз қарорларига амалий иш билан жавоб қилиб, қиш фаслида чорва маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлашни янада кўпайтиришни таъминлаш учун чорвадорларнинг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига қўшилдилар.

Совхозимиз республикада гўшт етиштиришга ихтисослашган дастлабки хўжаликлардан биридир. Бу жиҳатдан ҳам бизнинг чорвадорларимиз зиммасига шарафли вазифалар юкланганини яхши ҳис қиламиз. Хўжалигимиз гўшт етиштиришнинг янги резервларини излаб топиш, бу соҳани саноат асосида қайта қуриш ва маҳсулот етиштириш жараёнларини илмий ташкил эта олиш тажрибаларини амалга оширишга даъват этилгандир.

Бу жиҳатдан совхозимиз чорвадорларининг нисбатан қисқа даврда эришган ютуқлари гўштчилик истиқболларини кўзлаган хўжаликлар учун, айниқса, ибратлидир. 1964 йилда «Қорақишлоқ» совхозининг маҳсулот етиштиришда оқсаб келаётган икки бўлими асосида ташкил топган «Бахмал» совхози дастлабки йилда давлатга 150 тонна гўшт топширган эди. Ўшанда 2600 қорамол бор эди. Йилига 400 тонна ғалла, 5 тонна жун, 40-50 тонна мева етиштирилардн, холос. Совхознинг йиллик пул даромадлари 350 минг сўмни ташкил қиларди. Айниқса хўжаликнинг маданий қиёфаси замон талабларидан орқада қолганди, магистраль йўл, типовой молхоналар йўқ эди.

Орадан кўп эмас, саккиз йил ўтди холос. 1972 хўжалик йилининг якунларини ўша йиллар билан таққослаган киши совхозимизнинг ҳар томонлама юксалиб бораётганининг гувоҳи бўлади. Ўтган йили давлатга 510 тонна гўшт, 2200 тонна ғалла, 12 тонна жун, 210 тонна мева етказиб берилди. Совхозимизнинг йиллик пул даромади 1.391.000 сўмни ташкил этди. Ялпи даромаднинг 1 миллион 14 минг сўми фақат чорвачиликдан, хусусан гўшт етиштиришдан эканлигига эътибор берилса, хўжалигимизда чорвачилик сердаромад, рентабелли тармоққа айланганн равшан намоён бўлади. Бу ютуқларнинг сири нимада?

Халқимизнинг доно мақоли бор: деҳқон деҳқонга бир йилда, чорвадор чорвадорга қирқ йилда етади. Мақолнинг катта рамзий маъноси бор, албатта. Чорвачилик муттасил меҳнатни, тинимсиз заҳматни ва катта тажрибани талаб қилади. Бу жиҳатдан тўққизинчи беш йиллик совхозимизнинг иқтисодий ва социал-ҳаётида муҳим ўрин тутади. Зарбдор беш йилликнинг дастлабки ойлариданоқ хўжалигимиз маҳсулот етиштиришни илмий асосларда ташкил этишга кўчди. Хўжаликни ички ихтисослаштириш бу соҳада қўйилган биринчи қадам эди. Бизда хўжаликни ички ихтисослаштириш қандай ташкил этилди?

Совхознинг энг йирик 1-бўлимига Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалери Сулаймонқул Турсунов бошчилик қилади. Бу бўлим асосан зотли қорамолларга ихтисослаштирилган. Бўлим чорвадорлари мамлакатда биринчи бўлиб Америкадан келтирилган «Санта гер труда» зотли қорамолларни маҳаллий шароитга мослаштирганликлари билан фахрланадилар. СССР Қишлоқ хўжалиги министрлигининг ташаббуси билан 1969 йили совхозимизга 80 бош Америка зотли қорамоли келтирилган эди. Бу моллар ўзига хос парвариш ва кўникма талаб қиларди. Бу оғир ва масъулиятли вазифани область Советининг депутати Неъмат Назаров бош бўлган молбоқарлар коллективи ўз зиммасига олган. Отар молбоқарлари — Меҳнат Қизил Байроқ орденли Муртазо Қодиров, Раҳмон Ҳасанов узоқ китъадан келтирилган зотли молларни меҳр билан парвариш қилиб, ажойиб натижаларга эришмоқдалар.

«Санта гер труда» зотли қорамоллар «ихтисослашган», яъни фақат гўштга мўлжалланган зотдир. Бу моллар жайдари қорамолларга нисбатан икки-уч марта тез семиради ва тарозида жайдари қорамолдан тўрттасининг тошини босади. Жайдари қора моллар бир кунда 250-300 грамм семирса, «Санта гер труда» зотли қорамоллар 900 граммга қадар семиради. «Санта гер труда» зотли бўрдоқи қорамол нормал боқилганда 1500 килограммга қадар тош босади. Унинг эндигина туғилган бузоғи 40 килограмм, бир ярим ёшда эса 600 килограммга етади. Биз бу рақамларни бош молбоқар Неъмат Назаров отарида эришилган кўрсаткичлардан келтирдик. Шуни ҳам айтиш керакки, бу зотли қорамоллар ҳозирги вазни жиҳатидан ўз ватани — Америкадаги кўрсаткичдан (АҚШда — 1400 килограммга етган) ўзиб кетди.

Бундай сергўшт қорамолларни кўпайтириш ва унинг зотини республикада кенг тарқатиш — Неъмат Назаров бошлиқ чорвадорларнинг биринчи вазифасидир. Бу отарда ҳозир 310 бош ғунажин ва 52 бош зотли буқа бор. Йилига ўртача 300 дан ошиқ зотли бузоқ олинмоқда. Бу йил эса 400 та бузоқ олиш мўлжалланмоқда. Бўлимнинг Гулбой Ибодов, Абдаз Холиқов, Хўшбоқ Худойбердиев, Юнус Абдураҳмонов ўртоқлар бошчилик қилаётган отарлардаги қорамолларни ҳам зотли қорамоллар билан чатиштириш, гўштнинг янги резервларини яратиш ва қишловни яхши ўтказиш борасида катта ишлар қилинмоқда.

Ҳотам Аҳмедов бошқарувчи бўлган 2-бўлимда 1107 бош қорамол парвариш қилинмоқда. Бу бўлим ёш урғочи қорамолларга ихтисослаштирилган. Ака-ука Каттабек, Эши ва Хўши Хурсановлар бўлимнинг пешқадам чорвадорлари ҳисобланишади. Бош молбоқар Собир Тангатов ва молбоқар Ҳотам Мадатовлар қарамоғидаги отарда ҳам қишлов кўнгилли ўтмоқда. Зотли сигирчиликка ихтисослашган 3-бўлим (бошқарувчи Нарзулла Бойқулов), бўрдоқи буқаларга ихтисослашган 4-бўлим (бошқарувчи Шапағат Нурмонов) чорвадорлари омилкорлик билан иш тутмоқдалар. Яхшибой Жонибеков, Синдор Шомуродов, Мирза Элмуродов, Отақул Элмуродов, Қурбонбой Бўрибоев, Тожикбой Алиқулов, Фозил Абдусаломов каби ўнлаб чорвадорларнинг тинимсиз меҳнати ва жонкуярлиги туфайли бу бўлимларда биронта туёқнинг чиқим бўлишига йўл қўйилмаётир.

Ҳар бир чорвадорнинг йиллик муваффақияти унинг қиш фаслидаги иш якунларидан бошланади. Чорва молларини қишдан семиз ва соғлом, бут ва тугал олиб чиққан чорвадор кўкламдан-кузга қадар қувончли натижаларни қўлга киритаверади. Қишда ўзини олдирмаган мол йил бўйи ҳоримайди. Буни яхши ҳис қилган чорвадорларимиз қишловга пухта ҳозирлик кўрган эдилар. 8,5 минг тонна беда, пичан, сомон, 1300 тонна силос, 1200 тонна сенаж, 20 тонна витаминли ун, 100 тонна хашаки лавлаги, 350 тонна концентрат озуқа отар ва ферма биноларига яқин жойларга ғарамланган эди. Бу тараддуд ўз самарасини бермоқда. Ферма ва отарлардаги қорамолларни қиш фаслида кунига 250-300 грамм семиртириш кўзда тутилган эди. Чорвадорларимиз ҳозирги дамларда жайдари қорамолларни кунига ўртача 300—320 граммдан, «Санта гер труда» зотли қорамолларни эса 500—600 граммдан семиртиришга эришмоқдалар. Қиш фасли шароитида бу юқори кўрсаткич, албатта.

Бу ютуқлар бизни қаноатлантириб қололмайди, албатта. Илғор тажрибадан маълумки, ҳар қандай жойда чорвачилик тараққиёти, аввало, чорва озуқа базасининг қай даражада мустаҳкамлигига боғлиқ. Ўз олдига катта вазифаларни қўйган совхоз коллективи хўжаликни комплекс ривожлантириш 10 йиллик (1970—1980 йиллар) планини ишлаб чиқдилар. Бу планга кўра давлатга беш йилликнинг ҳал қилувчи учинчи йилида 520 тонна гўшт, 2100 тонна дон, 13 тонна жун, 120.000 дона тухум, 150 тонна мева ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етказиб берамиз. Яқин келажакда зотли қорамоллар сонини ошириш эвазига гўшт етиштиришни кескин кўпайтирамиз. Жумладан, янги резервлар ҳисобига 1975 йилда 870 тонна, 1980 йилда эса 1000 тоннадан ортиқ гўшт етиштиришимиз керак.

Шубҳасизки, бу улкан вазифалар гўшт етиштиришни саноат асосига қуришни, юксак механизациялашган чорвачилик комплексларн яратиш ва уларни такомиллаштиришни талаб қилади. Совхознинг Қорабулоқ участкасида 2 миллион сўмга қурилаётган улкан чорвачилик комплекси бу борадаги катта одимдир. Бу замонавий молхонада бир йўла 1200 бош зотли қорамол бўрдоқига боқилади. Унинг атрофида 1.400 тонна силос ва 1000 тонна сенажга мўлжалланган траншеялар, емхоналар, доимо илиқ турадиган сувхоналар ва бошқа ҳамма қулайликлар яратилади. Янги молхонанинг 800 бош қорамолга мўлжалланган биринчи навбати бу йил ишга тушади. Бу улкан қурилишни тезлатиш, мукаммал жиҳозлаш ва юксак механизациялашда бизга қурувчилар билан бир қаторда Ўзбекистон ССР чорвачилик илмий-тадқиқот институти коллективи, жумладан, олимлардан Шавкат Акмалхонов, Имомназар Хидиров, Убайдулла Носиров, Каттахўжа Зоиров, Баҳриддин Убайдуллаев, Адҳам Исмоилов ўртоқлар яқиндан ёрдам бермоқдалар. Олимлар ва чорвадорлар ҳамкорлиги яхши самаралар бермоқда. Бу йил чорвачиликдаги ишларни механизациялашга 150.000 сўм пул ажратганмиз.

Янги чорва комплексларининг ишга тушиши, гўшт етиштиришнинг кескин кўпайиши ўз навбатида чорва озуқа базасини мустаҳкамлашни тақозо этади. Гўштнинг янги резервларини белгилар эканмиз, айни пайтда чорва озуқа базасининг янги резервларини яратишга тўғри келади. Шу мақсадда бу йил 500 гектар янги ер ўзлаштириб озуқабоп экинлар экамиз. Шундан 250 гектарига сув чиқаришни мўлжаллаб қўйдик. Бунинг учун Данғара, Тагоб, Тангатопди, Қорабулоқ, Кўкжар сойлари ва даралардаги қор ва булоқ сувларини озуқабоп экинлар даласига бурамиз. Беш йиллик охирига бориб, тоғ бағрида янгидан 1000 гектар ер ўзлаштирилади, суғориладиган ва шартли суғориладиган озуқабоп экинлар экилади.

Янги ерларни ўзлаштириш, озуқабоп экинлар экишни кенгайтириш ишлари кенг кўламда олиб борилмоқда. «Ҳурмат Белгиси» орденли Тўхта Исматов ана шу ташаббуснинг етакчиларидан биридир. У бошқарган комсомол-ёшлар бригадаси коллективи шартли суғориладиган 30 гектар маккажўхорининг ҳар гектаридан 40 центнердан дон ва 400 центнердан кўкпоя олишга муваффақ бўлди. Хўроз Эсонов бошлиқ бир гуруҳ ёшлар Небўса даштидан 130 гектар янги ер очиб, лалмикор ернинг ҳар гектаридан 22 центнердан буғдой хирмони кўтардилар.

Хўжаликнинг комплекс тараққиёти маҳсулот етиштиришни максимал ошириш, ишлаб чиқариш жараёнларини кенг механизациялаш ва айни пайтда хўжаликнинг маданий қиёфаси, ишчиларнинг турмушини янада фаровонлаштиришни кўзлайди. Совхозимизнинг ишлаб чиқариш қуввати ошган сайин қишлоқларимиз қиёфаси гўзаллашиб бормоқда. Хўжалигимиз бош план асосида янгидан қурилмоқда. Ҳозирга қадар бош план асосида марказий усадьба ва ҳамма бўлимларда посёлка типидаги янги қишлоқлар қурилмоқда. Ғаллаорол—Бахмал оралиғида 50 километр, совхоз ичида 40 километр асфальт йўллар, 13,5 километр узунликда водопровод қувурлари, 50 номерли автомат телефон станцияси қурилиб, фойдаланишга топширилди. Янги ўрта мактаб, ҳаммом, болалар боғчаси, касалхона қурилишлари Самарқанддаги 15-қурилиш трестининг планига киритилган. Ўтган йили 870.000 сўмлик капитал қурилиш ишлари бажарилган бўлса, 1973 йилда бу соҳада 1 миллион сўм маблағ ўзлаштирилиши кўзда тутилган.

Рақамлардан кўриниб турибдики, совхозимиз катта тараққиёт йўлидан бормоқда. Лекин келажак бизнинг зиммамизга янада улкан вазифалар юклаётганини яхши ҳис қиламиз. Ҳозир хўжалигимизда эндигина 362 бошга етган «Санта гер труда» зотли қорамолларни республикада юз минглаб тарқалишини орзу қиламиз. Бу орзугина эмас, амалий ишимиз ҳамдир. Ҳозирга қадар Қорақалпоғистон АССР, Бухоро ва Тошкент областларига ана шу зотли қорамол буқасидан 40 бош етказиб бердик. Яна 50 бош буқани сотишга тайёрлаб қўйибмиз.

Республикада, қолаверса, мамлакатда гўшт етиштиришни кўпайтириш биргина хўжаликнинг равнақи билан белгиланмайди, албатта. Ана шу мақсадда гўштнинг янги резервлари бўлган зотли, гўштбоп йирик қорамолларнинг кенг тарқалиши тарафдоримиз. Биз аминмизки, республикамиз шу беш йилликда гўшт етиштиришнинг янада катта резервларига эга бўлади. Бу бой резервларга биз ҳам ўз ҳиссамизни қўшамиз.

Абдувоид УСАНОВ,
Самарқанд областидаги «Бахмал» совхозининг директори,
Санокул БЕГАЛИЕВ,
партком секретари,
Салоҳиддин ҚОДИРОВ,
бош зоотехник,
Болбек САФАРОВ,
бош агроном,
Йўлдош ТЎРАҚУЛОВ,
бош инженер,
Эшмурод АҲМЕДОВ,
бош экономист.

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ХАБАРЛАРИ

УЯЧИ. Район хўжаликларида қишлоқ хўжалик техникасини кўклам экиш кампаниясига тайёрлаш ишлари кун сайин қизитилмоқда. Колхоз ва совхозлардаги ремонт устахоналарида иш қизғин. Ҳозиргача райондаги мавжуд 236 ҳайдов тракторидан 170 таси, 674 чопиқ тракторидан 500 дан ортиғи, шунингдек, жуда кўплаб сеялка, борона, прицеп ва бошқа механизмлар ремонтдан чиқарилди. Техникани созлашда устахоналарда 700 дан ошиқ механизатор унумли ишламоқда.

Қ. ТУРАЕВ,
А. ҚОРАБОЕВ.

ЛЕНИНГРАД. Район ишлаб чиқариш бошқармаси мутахассисларидан иборат қабул комиссияси куни кеча «Комсомол» колхози ремонт устахонасида бўлиб 17 ҳайдов трактори, 42 чопиқ трактори, 15 та плуг, 17 та сеялка ва бошқа техника воситаларининг сифатли ремонт қилинганлигини қайд қилди. Техника ремонтини муваффақиятли тамомлаган механизаторлар шу кунларда далага маҳаллий ўғит ташишда актив қатнашмоқдалар.

Қ. ТУРСУНОВ.

ВОБКЕНТ. Ўғит—ернинг хамиртуриши. Яхоб берилиб, яхши ўғитланган майдонларда мўл ҳосил етиштирилади. Бунга амал қилаётган Энгельс номли колхоз меҳнаткашлари ҳар гектар майдонга 10-15 тоннадан ер хамиртуриши жамғариш учун курашмоқда. Хўжаликда далага ўғит чиқариш қизитиб юборилди. Ҳозиргача карта бошларига 500 тоннадан зиёд гўнг чиқарилди. Бу ишда айниқса Ҳ. Қодиров, Р. Файзиев, С. Саъдиев сингари колхоз аъзолари ғайрат ва ташаббус кўрсатмоқдалар.

Н. ТОШЕВ.

ШЎРЧИ. Киров номли колхоз деҳқонлари бу йил пахтадан янада юқори ҳосил етиштириш мақсадида ўз зиммаларига юксак мажбуриятлар олишган. Мавжуд экин майдонининг ҳар гектаридан камида 38-40 центнердан «оқ олтин» етиштириш мўлжалланган. Колхоз далаларида янги ҳосилга пухта ҳозирлик кўрилмоқда. Далаларга маҳаллий ва органик ўғит ташиб чиқаришга 8 автомашина, 18 трактор-тележка сафарбар қилинган. Техника ёрдамида кунига далага 50-60 тоннадан оширнб маҳаллий ўғит ташилмоқда. Колхознинг Х. Турдиев, И. Нурматов, А. Шерматов ўртоқлар раҳбарлик қилаётган бригада далаларида иш авжида. Бу бригадаларда ҳар гектар майдонга 7-8 тоннадан гўнг сочилди. Шунингдек, ариқ-зовурларни тозалаш ишлари ҳам қизитиб юборилди.

Т. ҚЎШОҚОВ.

ПЛАНЕТАМИЗ ХАБАРЛАРИ

ХАБАРЛАР, ЯНГИЛИКЛАР, ВОҚЕАЛАР.

ФОТОЛАВҲАЛАР

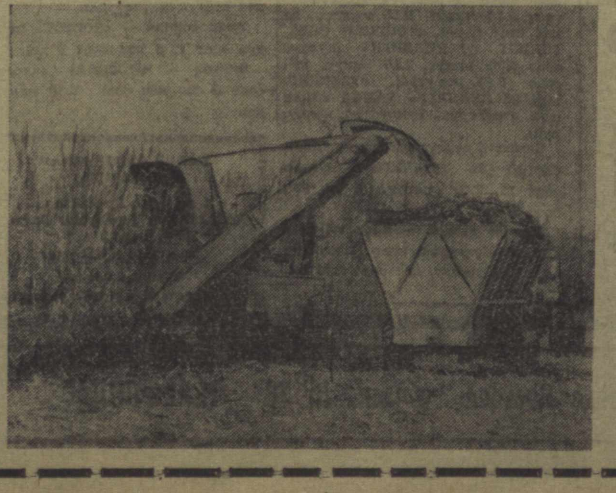

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

ҚИШЛОҚЛАРДА ВОДОПРОВОД

◆ **БЕРЛИН.** ГДРда 330 қишлоқ бу йил марказлаштирилган водопровод тармоқларига қўшилади. Шу мақсад учун давлат бюджетидан 58 миллион марка ажратилди. ГДР Министрлар Советининг махсус қарорига мувофиқ водопровод тармоқларининг узлуксиз кенгайтирилганлиги натижасида республикадаги бутун аҳолининг 80 процентидан кўпи сув таъминоти марказлашган системасидан фойдаланмоқда. Аҳоли жон бошига ҳисоблаганда ҳар куни 110 литр сув истеъмол қилинмоқда.

ВЕНГРИЯ ПОЛИГРАФИЯСИНИНГ МАРРАЛАРИ

◆ **БУДАПЕШТ.** Бу йил Венгрияда китоб нашр қилина бошланганлигининг 500 йиллик юбилейи ўтказилади. Бундан беш аср муқаддам Будадаги биринчи миллий босмахонада мастер Андраш Хесс мамлакатда биринчи китоб —Венгрия тарихини босиб чиқарган эди.

Кошут номли, «Европа», «Корвина» нашриётлари ва бошқа нашриёт ходимларининг полиграфия соҳасидаги юксак маҳорати туфайли эндиликда Венгрияда босилаётган китоблар жаҳоннинг кўпгина мамлакатларида шуҳрат қозонди. Ўтган йили 6700 ном билан 63 миллион нусхада китоб чиқарилди. Бу эса 1971 йилдагига қараганда 10 миллион нусха кўп.

ЯНГИ ҚУРИЛИШЛАР

◆ **БУХАРЕСТ.** Сучавада янги уй-жой квартали қурувчилари бу йил бино қилинган дастлабки квартираларнинг калитларини топширдилар. Янги кварталда йил охиригача 620 дан кўп квартира, мактаб, 120 ўринли болалар боғчаси, жами сатҳи 800 квадрат метрдан иборат савдо бинолари фойдаланишга топширилади. Шу кварталда тўрт қаватли универмаг, педагогика институти студентлари учун ётоқхона ва ошхона қурила бошланди.

Бу йил Руминияда 111 минг янги квартира, 20,9 минг ўринли интернатлар, мактаблар қуриш мўлжалланади. Болалар боғчаларидаги ўринлар сони бир йил ичида 11,8 мингта, яслиларда 12,8 мингтага кўпаяди.

ЗАВОДНИНГ МЕҲНАТ ШУҲРАТИ

◆ **ГАВАНА,** Куба — Совет дўстлиги номли автомобиль ремонти заводи Кубада ўзининг меҳнат зафарлари билан муносиб шуҳрат қозонган. 1964 йилда Совет Иттифоқининг техникавий ёрдами билан қурилган бу завод ҳар йили Совет мамлакатида ишлаб чиқарилган 3 минг автомобилни ва шунча миқдордаги автомобиль двигателларини капитал ремонт қилмоқда. Завод коллективи ўтган йил Кубада биринчилардан бўлиб йиллик планни муваффақиятли адо этган эди.

Заводда совет мутахассислари ҳам кубаликлар билан бир сафда туриб ишламоқдалар. Улар касбларни чуқурроқ эгаллашга кўмаклашмоқдалар. Ўз тажрибаларини ўртоқлашмоқдалар. Корхонадаги курсларда ёш фрезерчилар, токарлар, шлифовкачилар ва бошқа мутахассислар ўз малакаларини оширмоқдалар ва идеологик, сиёсий ҳамда маданий билимларини такомиллаштирмоқдалар. (ТАСС).

Монголия чорвадорлари бултур катта ютуқларни қўлга киритдилар. Улар бир йил ичида чорва туёғини 8 миллионга кўпайтирдилар. Республиканинг асосий бойлиги ҳисобланган чорванинг умумий сони 23 миллион бошдан ошиб кетди. Юқоридаги суратда: чўпон қиз ўз отари билан. Ўртадаги суратда эса бирмалик уста-наққошларни кўриб турибсиз. Уларнинг моҳир қўлидан ранг олган буюмларни ҳар бир бирмаликнинг уйида учратиш мумкин. Кубада шакар қамиши ўрими-сафра қизғин боряпти. Мамлакат далаларида ишлаётган Совет Иттифоқида тайёрланган ўзиюрар шакар қамиш ўриш комбайнлари (пастдаги сурат) сафра суръатига суръат қўшмоқда.

ТАСС фотохроникаси.

УРУГВАЙДАГИ АҲВОЛ

МОНТЕВИДЕО, (ТАСС). Уругвайда сиёсий вазият кескинлашиб турган бир пайтда аҳволни нормаллаштириш томон силжиш рўй берди. Ҳарбий ҳаво кучларининг базасида президент Хуан М. Бордаберри билан қуролли кучлар қўмондонлари ўртасида олиб борилган музокаралар натижасида ҳарбийларнинг махсус ахборотда баён қилган талабларини президент асосан қабул қилади, деб келишиб олинди. Уругвайнинг қуролли кучлар назорати остидаги радио ва телевизион станциялари, бундай келишиб олиш натижасида «келгусида тўла-тўкис битимга» келиш мумкин бўлиб қолади, деган хабарни эълон қилди.

Ҳарбийларнинг программаси ҳукуматдан ишсизликни тугатишга, монополиялар фаолиятини чеклаб қўйишга, асосий ишлаб чиқариш воситаларини давлат назорати остига олишга, ерларни одилона тақсимлашга қаратилган бир қанча тадбирларни ўтказишни талаб қилганлиги илгари хабар бериб ўтилган эди. Шу программада, давлатнинг «миллий хавфсизликка ва суверенитетга алоқадор бўлган» барча органларида қуролли кучларнинг вакиллари бўлиши лозим, деган талаб ҳам қўйилган.

Президент ҳарбийларнинг программасини қўллаб-қувватлаётган Конрад Оласабанни ҳарбий денгиз кучларининг қўмондони қилиб расмий равишда тасдиқлади. Қуролли кучлар билан бўлган можарода ҳукумат томонини олиб турган контр-адмирал Соррилье ўрнига мана шу янги қўмондон тайинланди.

Бу ерда айтишларига қараганда, президент ўзи тобора яккаланиб қолаётганлиги сабабли ҳамда сиёсий партиялар ва жамоатчиликнинг актив равишда қўллаб-қувватламаслигига қаноат ҳосил қилиб, қуролли кучлар билан муроса қилишга мажбур бўлган. Бу можаро бундан беш кун аввал бошланган эди. Ўшанда армия ва ҳарбий кучларнинг қўмондонлари мудофаа министри истеъфо берсин, деб талаб қилган эдилар, сўнгра эса ўзлари тузган программани таклиф қилдилар. Сал фурсатда уларни ҳарбий денгиз кучлари ҳам қувватлаб чиқди. Уругвай Коммунистик партияси Марказий Комитетининг органи «Популар» газетаси ҳарбийларнинг программасига «умуман ижобий ҳужжат» деб баҳо берди. Бу программани мамлакат тараққийпарвар кучлари бирлашмасидан иборат кенг фронт қўллаб-қувватлади. Уругвай меҳнаткашларининг миллий конвенти меҳнаткаш халқ манфаатларини кўзлаб социал-иқтисодий ва сиёсий ўзгаришлар ўтказиш зарур деган шиорлар билан чиқди ва бундай ўзгаришлар қилиш аллақачон етилган иш эканлигини таъкидлади.

СТУДЕНТЛАР УСТИДАН ҲУКМ

ЛИССАБОН, 14 февраль. (ТАСС). Лиссабон трибунали Португалия студентларидан 9 кишини 18 ойдан 33 ойгача муддат билан қамоқ жазосига ҳукм қилди. Улардан 5 киши ўн беш йилгача, қолганлари беш йилгача гражданлик ҳуқуқларидан ҳам маҳрум этилди. Уларнинг устига «қўпорувчилик фаолияти» олиб борган, жумладан «О Коммуништу» газетасини ҳамда брошюраларни нашр этиб, Португалияда мавжуд бўлган режимни ва унинг мустамлакачилик сиёсатини танқид қилган, деган айб қўйилган.

ВИЦЕ-ПРЕЗИДЕНТНИНГ АЙТГАНЛАРИ

ФРИТАУН. 14 февраль. (ТАСС). Сьерра Леоне вице-президенти Сорие Ибрагим Корома Совет Иттифоқи билан муносабатларни мустаҳкамлаш зарурлигини айтди. С. Корома мамлакат парламентида нутқ сўзлаб, Совет Иттифоқининг Бирлашган Миллатлар Ташкилотида ўйнаётган катта ролини, СССРнинг Африка халқларини мустамлакачилик асоратидан озод қилиш ишидаги ҳал қилувчи ҳиссасини таъкидлади.

ҒОЛИБ ЧИҚИШДИ

НЬЮ-ЙОРК, 14 февраль. (ТАСС). Род-Айленд штатидаги Уорвик шаҳри ўқитувчиларининг икки ҳафта давом этган забастовкаси ғалаба билан тугади. Ўқитувчилар қаттиқ кураш натижасида иш ҳақининг оширилишига эришдилар. Маълумки илгари Чикаго ҳамда Нью-Йорк ва Коннектикут штатларидаги бир қанча шаҳарлар ўқитувчиларининг стачкалари муваффақиятли тугаган эди. Филадельфия, Сент-Луис ва АҚШнинг бошқа шаҳарларидаги мактаб ўқитувчилари курашни ҳамон давом эттирмоқдалар.

САҲИФАДА:

ДОҲИЙ МАДҲИ
•
КАШФИЁТЛАР
•
ХАЛҚ ТАЛАНТЛАРИ
•
ҲАЙВОНОТ ДУНЁСИ—БОЙЛИГИМИЗ
•
ФИЗКУЛЬТУРА ВА СПОРТ

БУРЧ

ИНСОН ВА ТАБИАТ

Тоғларда, яйловларда, қир ва адирларда қиш ҳукмронлик қилаётир. Бу йил қор қалин тушди. Совуқ қорнинг юзини музлатди. Ёввойи қуш ва ҳайвонларнинг озуқа топиши анча қийин бўлиб қолди. Ҳар йилдагидек кишилар шундай оғир кезларда табиат дунёсига ёрдамга отланишди. Қуш ва ҳайвонлар кўпроқ тўпланадиган жойларга дон-дун, пичан ва аралаш озуқалар келтириб вақтинча овқатхоналар ташкил қилишаяпти.

Республикамизнинг ҳайвонот дунёси жуда бой ва хилма-хилдир. Жайрон, сайғоқ, кийик, ёввойи чўчқа, ёввойи тоғ қўйлари, бурама шохли эчкилар, тоғлик Сибирь эчкилари, айиқ, Бухоро кийиклари, қуёнлар, тустовуқлар, каклик ва сувда сузувчи ёввойи паррандалар беҳисобдир. Самарқанд областидаги овчилик жамиятининг кенг майдонларида Зарафшон тустовуғи учун қўриқхона ташкил қилинган. Қорақалпоғистон Автоном Республикасида 30 минг гектар майдонга эга бўлган Нуремтепа давлат қўриқхонаси бор. Унда Хива тустовуқлари ва бошқа хил паррандалар сақланмоқда. Ўзбекистонда жами 17 миллион гектардан ортиқ ов қилинадиган жойлар бор. Улардан 4 миллион гектарига ўрмон хўжалиги ходимлари хизмат кўрсатишлари ва муҳофаза қилишлари лозим. 2 миллион гектар майдон эса овчилар жамияти муҳофазасига топширилган. Бироқ 10 миллион гектардан ортиқ, шу жумладан Қорақалпоғистон АССРнинг минглаб бош сайғоқ, кийиклари пода-пода бўлиб юрган Уст-юртдаги 8 миллион гектар майдоннинг ҳайвонот дунёси қаровсиз қолдирилгани ташвиш туғдирмоқда. Шунингдек, Зарафшон ва Нуремтепа тустовуқ қўриқхоналарида ҳалигача қуш ва ҳайвонларни пичан ва дон билан овқатлантириш ташкил қилинмаган.

Республикамизнинг ҳайвонот дунёсини муҳофаза қилиш ҳозир шу ишга даҳлдор бўлган барча ташкилотларнинг, колхозчилар ва совхоз ишчиларининг муҳим вазифаси бўлиб қолди. Республика овчилар жамияти ва унинг жойлардаги ташкилотлари ўтган йили жуда кўп миқдорда ёввойи ҳайвонлар овқатланадиган ўринларни тайёрлаган, 13 гектар ердаги дон маҳсулотларини ўрмай қолдирган, 32 центнер пичан, 141 центнер дон, 242 центнер дон чиқиндилари тайёрлаган эдилар. Шу йилнинг 25 январида Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг топшириғига биноан «Узбекохоторибаксоюз» ташкилоти ёввойи ҳайвон ва қушларни қиш фаслида боқиш учун 110 тонна дон чиқиндиларини жойларга юборди. Ҳозир ҳамма ерда вақтинча озиқланадиган майдончалар қуриш, ўтган йили ўрилмай қолган экин майдонларидаги қор қатламларини бороналар билан очиш, пичан ва донларни қуш ва ҳайвонлар кўп тўпланадиган жойларга ташиб чиқариб солиш зарур.

Республика давлат ўрмон хўжалигининг ов ва табиатни муҳофаза қилиш ишлари бўйича бошқармаси бу соҳада бир қанча ибратли ишлар қиляпти. Заповедник ва қўриқхоналарда, ов участкаларида хизмат қилаётган барча ўрмончи ва овчилик мутахассислари ёввойи ҳайвон ва паррандаларни сақлаб қолиш учун уларга пичан, дон ва бошқа озуқа маҳсулотлари ташиб чиқаришга сафарбар этилган. Ҳамма жойларда охурлар, майдончалар қуриляпти. Бу ишга колхозчи ва совхоз ишчилари ҳам жалб этилган. Бироқ айрим областлардан олинаётган сигналлар бизни қаттиқ ташвишлантирмоқда. Қиш совуғи қаҳри-забтига олган кунларда Уст-юрт кенгликларида ўн минглаб кийиклар оч қолиб, дармонсизланиб аҳоли яшайдиган қишлоқларнинг атрофларига келди. Қаттиқ назорат ўрнатилмагани сабабли бевош овчи кўплаб кийик ва ёввойи чўчқаларни қириб юбормоқдалар.

Табиатни муҳофаза қилиш, қор қалин тушган кунларда ҳайвонот дунёсига ёрдам бериш ҳар биримизнинг муҳим вазифамиздир.

А. АБЗАЛОВ,
Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Ўрмон хўжалиги давлат комитети ов ва табиатни муҳофаза қилиш бошқармасининг бошлиғи.

ТЕМИРЙЎЛЧИ РАССОМ

Поезд Сирдарё темир йўл станциясига келиб тўхтади. Хушбичим вокзал биноси деворидаги каттакон портрет ҳамманинг диққатини ўзига тортади. Бу — Владимир Ильич Лениннинг ажойиб бўёқда ишланган улкан портрети, буюк сиймоси! Улуғ доҳий шу ердан Мирзачўлга нигоҳ ташлаб тургандай...

Портретни номи тилга тушган, ёки хизмат кўрсатган рассом чизган бўлса керак, деб ўйлайсиз. Йўқ, Владимир Ильичнинг ана шу улуғвор сиймосининг яратилиши Сирдарё темир йўл станцияси вокзалининг навбатчиси Василий Иванович Ларининг мўйқаламига мансуб. Халқлар доҳийсига бўлган меҳр-муҳаббат уни Лениннинг 3,5 метрлик портретини чизишга, буюк образини яратишга даъват этди. Ленинграддаги рассомчилик Академиясида уч йил таҳсил кўрганлиги қўл келди. Василий Иванович улуғ Ленин портретини ўз ишидан бўш вақтларида — 30 кун деганда чизиб бўлди.

— Мана бу хизмат ҳақингизга, — дея пул узатди станция бошлиғи Воҳид Қодиров.

— Мен пул учун чизганим йўқ улуғ Ленин сиймосини, — деди Василий Иванович Ларин. — Қалбим, виждоним шунга даъват этди. Тани-жоним соғ экан, қўлимда мўйқаламим бор экан, доҳий образи устида ишлашни канда қилмайман.

С. ҚОДИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

ЎЗБЕКИСТОН Фанлар академияси Абу Райҳон Беруний номли шарқшунослик институти хорижий шарқ мамлакатлари халқларининг адабиёти сектори ходимлари шу мамлакатлар ёзувчи ва шоирларининг ижодини кенг ўрганиш борасида қатор илмий-тадқиқот ишлари олиб бормоқдалар. Суратда: (ўнгдан) сектор мудири З. Ризаев катта илмий ходим М. Ёвқочева билан суҳбатлашмоқда.

ФАН ВА ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

ҚУЁШ — ХИЗМАТДА

Япониянинг «Лингнон» фирмаси қуёш батареяси билан ишлайдиган кинокамерани ишлаб чиқарди. Ҳаво булут бўлган кунларда аккумулятордан фойдаланиш мумкин.

АНТИҚА САМОЛЁТ

Лейтенант Поттер Оксфорд аэродромидан учувчи аппарат орқали атиги бир километрни етти метр баландликда соатига 30 километр тезликда учиб ўтди. Бироқ, бу воқеа техник доираларда катта шов-шувларга сабаб бўлди. Гап шундаки, Поттернинг алюмин ва пластмассадан тайёрланган ниҳоятда енгил самолёти педаль двигателига эга бўлиб, учувчи уни оёғи билан ҳаракатга келтиради.

НУРЛАНИШ ТЎЛҚИНЛАРИ

Яқинда олимлар Қуёшда доғ пайдо бўлишини суратга олаётиб, улар қуёшнинг нурланиш тўлқинларида бутунлай номаълум бўлган характеристикани аниқладилар. Уларнинг узунлиги 2500 километрни, тезлиги эса 29000 дан то 40000 километр-соатни ташкил этади, улар ҳар 4,5 минут ичида пайдо бўлади.

Фотолавҳалар

М. Горький номидаги рус давлат академик драма театри янги-янги спектаклларни саҳналаштириб, ўз репертуарини бойитмоқда. Шу кунларда театр ижодий коллективи А. Софроновнинг «Мерос» номли асарини саҳнага қўйди. Асарда Ватан олдидаги бурч, севги ва инсон характерининг шаклланиши ҳақида ҳикоя қилинади. Суратда: спектаклдан саҳна.

Яқинда Тошкент телестудияси музикали эшиттиришлар редакцияси янги кўрсатувни намойиш этди. Халқ ашула ва рақс ансамбллари телевизион конкурси «Чашма» деб аталди. Бунда биринчи бўлиб Андижон областининг икки коллективи — Москва район маданият уйи ҳамда Қўрғонтепа районидаги Куйбишев номли колхоз халқ ашула ва рақс ансамбллари куч синашди. Суратларда: ана шу коллективларнинг чиқишлари.

М. Нуриддинов фотолари.

АЖАБ САВДОЛАР

АЛЛОПЛАР ВА ҚАЛЛОБЛАР

Марғилонда қизиқ воқеа юз берди. Ун ортилган юк машинаси «Зарафшон» кўчасига кириб келди. Бир маҳал машина тўхтаб, кабинадан абжир, ҳовлиққанроқ йигит чиқиб, кузовга тирмашди. Кўз очиб юмгунча у бортга босилган уннинг тепасида пайдо бўлди. Томоғини бир икки қиргач, кафтларини оғзига карнай қилиб бақира бошлади:

— Кепқолинг унга! Первий сорт! Сотаману кетаман.

Пастда кўзлари бежо харидор пайдо бўлди.

— Ростми? Неча пул? Неча қоп сотасиз?

— Сиздақа ўғил болага машина-пошинаси билан ҳам сотиб юбораверaман! Хўш, қанча оласиз, 5 қопми, 10 қопми, 50 қопми?

Харидор аввалига бу гапларга ишонқирамай турди. Кейин десангиз, иккови тил топишди, баҳосини ҳам келишиб олишди. Харидор Абдуматлаб Жабборов бир нафасда 50 қоп унни уйига ташиб олди...

— Кеп қолинг! — бақиришда давом этди йигит, — Первий сорт!

Бу воқеани кузатиб турган бир қария бутун шаҳарга жар солаётган йигитга ҳассаси билан таҳдид қилди:

— Ҳой, бола! Уйламай еган, оғримай ўлади, деган гапни эшитганмисан? Эсинг борида этагингни ёп!

— Алжиб қопсиз, бобой! Ё пенсия чиққунча бир-икки қопини насия қилиб турайми? — ҳиринглаб кулди валломатлиги тутиб турган аллоп.

Орадан бир муддат ўтгач, унинг «ун кетди!» деган ҳайқириғи нариги маҳалладан эшитила бошлади. Хуллас, ўша куни Фарғонадаги Қиргули торгининг экспедитори Раҳмат Юсупов роса унфурушлик қилди. Машинани гоҳ у кўчага, гоҳ бу кўчага буриб, Фарғона ун комбинатидан Қиргули посёлкаси магазинларига олиб келинаётган беш тонна унни чайқов баҳосида кўтарасига сотиб юборди. Ҳар қопидан 2 сўм 80 тийиндан фойда. Ёмонми?

Уйига келиб, сумкадаги пулни гиламга ағдарди ва шоша-пиша санашга киришди. Аммо елкаси устидан кимдир қараб тургандай бўлаверди. Ўгирилиб боқди-ю, қотиб қолди: ОБХСС ходими!

Омбор мудири Х. Абдуллаев ҳам шу куни Раҳмат Юсуповдан қолишмади. У тонна-тонналаб картошкани болалар боғчасига берилди, деб расмийлаштирди. Аслида эса, бу картошкалар унинг ўзигагина маълум бўлган «харидор»лар уйларига ағдарилган эди. Лекин унинг ҳам «омади юришмади» — қўлга тушди.

Булар-ку шармандаси чиқиб, тегишли жазосини олиши турган гап. Лекин Фарғона шаҳридаги баъзи магазинларга ин қурган қаллоблар ялло қилиб юришибди. Келинг, уларни ҳам бир таниб қўйинг:

77-магазин мудири Д. Юнусова бир неча сотувчи билан темир йўл станциясига бир вагон картошкани тушириш ҳамда уни торг базасига ташиб олиш учун юборди. Вагоннинг эшиги очилиши билан Юнусова ҳайратдан «вой-бўй!» деб юборди. Ҳар бири пиёладай-пиёладай келадиган картошкалар кўзини ўйнатиб юборган эди-да. Бунақа картошкани базага тушириш — увол, деб ўйлади-да, сотувчи А. Холодовага ғалати қараш қилди. Холодова ҳам шуни кутиб турган эди. У картошка юкланган биринчи самосвал кабинасига ўтирди. Картошка торг базасига эмас, аллақайси бир хонадонга ағдарилди. Эртасига Юнусова сотувчиларини гердайганча шу уйга етаклаб келди. Биров 3 қоп олди, биров 5 қоп. Сотувчилардан бири қизишиб кетиб, ортиб қолган картошкани маҳалла аҳолисига қарсиллатиб пуллай кетди! Лекин ҳозирча Юнусованинг мушугини пишт дейдиган одам топилмай турибди.

59-магазин мудири М. Б. Степунова билан суҳбатлашсангиз, мулойимгина бўлиб, ўзини фариштадан ҳам ҳалол қилиб кўрсатмоқчи бўлади. Аммо қилмишлари бунинг акси. Мана, бир мисол. Яқинда магазинга нархи 1 сўм 20 тийинлик колбасадан 345 килограмм келтирилди. Мудира сотувчи Р. Жўрабоевага килограммини 2 сўм 30 тийиндан сотавер, деб шипшитиб қўйди. Шундай қилиб, икки «фаришта» ҳар килограмм колбасадан 1 сўм 10 тийиндан уриб қолаверди... Қисқа вақт ичида харидорлар чўнтагидан 372 сўм 90 тийин шилиб олинди.

Шунингдек, Ф. Ортиқбоев, А. А. Ни, Н. Мазуренколар мудир бўлган 5, 69, 68-магазинларда ҳам бунақа юлғичлар сероб. Озиқ-овқат маҳсулотларини кам тортиб бериш, паст категорияли гўштни биринчи сортларга сотиш, харидорларнинг тийини эмас, сўмларини уриб қолишда улар басма-бас ўйнаётганга ўхшайди.

Биз Фарғона шаҳар ва Қиргули посёлкаси озиқ-овқат торгларининг бошлиқлари — М. О. Грунберг ва К. Рожиев ўртоқлардан бунинг боисини сўрадик.

— Ўзингиздан қолар гап йўқ, уларнинг ҳам бола-чақаси бор, —дейди Михаил Осипович табассум билан.

— Сотувчилар жудаям инсофсизлик қилишмас-ов, — дейди ўртоқ Рожиев жилмайиб.

Мантиққа алоқаси бўлмаган бу гапларни ким денг, ўзларини савдо ишининг билимдони деб юрган одамлар, масъул раҳбарлар айтяпти.

Торг касаба союз комитетининг раиси Солижон Мамадалиевга ҳам худди шу савол билан мурожаат қилдик.

— Э, харидорлар ҳақига хиёнат қилаётган сотувчиларга виговор бераверив, ўртоқлик судида кўраверив, жоним ҳалқумимга келди, — дейди у.

Мамадалиев тўғри айтади. Қилғиликни қилиб қўйиб, ўртоқлик судида кўнгли бўш акаларнинг раҳмини келтириб, яна харидорлар нонини туя қилаверадиганлар бу торгда озмунча эмас. Қадрсиз виговорлар, ўртоқлик судлари уларга чумоли чаққанчалик ҳам таъсир этмай қўйган.

Қиргули ва Фарғона шаҳар озиқ-овқат торги база ва магазинларида бўлаётган номаъқулчиликларга Фарғона шаҳар ижрокоми савдо бўлими бошлиғи Болтабой Мамашевнинг муносабатини ва кўрган чора-тадбирларини билмоқчи бўлдик.

— Ҳали шунақа воқеалар денг? — ҳайратланади савдо бўлими бошлиғи. — аттанг, бехабар қолибман-а.

Афсуски, Фарғона шаҳар Совети ижроия комитети ҳам бу тартибсизликларга бефарқ қараб келяпти.

О. ҲАКИМОВ,
«Совет Ўзбекистони»нинг Фарғона область мухбири.

СПОРТ

МУСОБАҚАЛАР, ВОҚЕАЛАР, БЕЛЛАШУВЛАР

Фарғоналиклар қувончи

Фарғоналиклар яқинда қўш қувончли воқеанинг шоҳиди бўлишди. Сўлим водийнинг спорт мухлислари аввал шаҳар марказида қад кўтарган ҳар томонлама қулай иншоотдан мамнун бўлишганди. Йирик микрорайонлардан саналган Фрунзе массивида бунёд этилган бу спорт комплекси ёшларни беҳад шодлантирганди. Куни кеча уларнинг қувончига яна қувонч қўшилди. Бу ерда енгил атлетикачиларнинг Бутуниттифоқ қишки мусобақалари ўтказилди.

«Фарғона водийси» соврини учун ўтказилган мусобақада мамлакатимизнинг турли шаҳарларидан келган кучли спортчилар қатнашди. Мусобақада умумкоманда ҳисобида «Спартак» жамияти аъзолари совриндор бўлдилар. Шахсий биринчиликда эса 3 минг метрга югуришда ленинградлик С. Васькова, 12 ва 25 километрлик пойгада Н. Чеботарёв ҳамда В. Краузеларнинг чиқишлари мухлислар эътиборини тортди.

Қиличбознинг қўш медали

Тошкентлик қиличбоз Собир Рўзиевнинг номи фақат республикамиздагина эмас, ҳатто мамлакатимизда ҳам танилиб қолди. Усмирлар ўртасида жаҳон чемпиони, бир қатор мамлакат биринчиликлари ғолиби бўлишга эришган Рўзиев яна бир ютуқни қўлга киритди Горький шаҳрида ўсмирлар ўртасида қиличбозликдан СССР шахсий-команда биринчилигида иштирок этиб, мусобақанинг кичик олтин медалини олди. Студентлар спорт жамияти — «Буревестник» шарафини ҳимоя қилган моҳир қиличбоз шахсий биринчиликнинг якунловчи ўйинида кутилмаганда енгилиб, иккинчи ўринда қолди ва кичик кумуш медаль билан тақдирланди.

Армиячилар курашида

Львовда классик кураш бўйича армиячи спортчиларнинг мамлакат шахсий-команда биринчилиги бўлди. Полвонлар беллашувида Қизил байроқли Туркистон ҳарбий округи спорт шарафини ҳимоя қилган бухоролик полвон Аббос Шодиев ажойиб ғалабани қўлга киритди. Бу мусобақада халқаро классли спортчи Шодиев фахрий шохсупанинг энг юқорисига кўтарилди. Шунингдек, ўзбек курашчиларидан Г. Назаров, Х. Одиловлар тўртинчи ва олтинчи ўринларни эгалладилар.

Яна сафарда

Тошкентнинг «Спартак» хоккей командаси ўз майдонида ўтказган икки учрашувдан кейин яна сафарга йўл олди. Хоккейчиларимиз ўзга командалар майдонида ўтказган бир қатор учрашувлардан кейин Тошкентга қайтиб, мавсумнинг якунловчи сўнгги ўйинларини ўтказадилар. Спортчиларимизнинг сафарда ўтказган 1-ўйинларида омадлари келмади. Улар новосибирсклик армиячиларга 12:2 ва 4:1 ҳисобида ютқазиб қўйдилар.

Редактор **М. ҚОРИЕВ.**

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 11.25— ТОШКЕНТ. 11.30 — **Марек Пегуснинг ғаройиб саргузаштлари** (бадиий фильмнинг 4-серияси). 11.55 **Сеҳрли таёқча** (телефильм). 12.30 МОСКВА. 12.35 — Янгиликлар. 12.45 — Адабий ўқиш. 14.15 — Шахмат мактаби. 15.00 — Концерт. 16.05 — Фан—қишлоқ хўжалигига. 16.45 — Ўқув программаси. 17.05 — Янгиликлар. 17.15— «План — амалда». 17.30— Жонли табиат сирлари. 18.30 — ТОШКЕНТ. 18.35 — Музикали кўрсатув. 19.15 — Интернационал дўстлик клуби. 19.45 — Ахборот. 20.00 Социализм дунёси (Москва). 20.30 — ТОШКЕНТ. 20.40 — Ахборот. 21.00 — **Ой тутилган тунда** (спектакль). 22.00 — «Вақт». 22.30 — Спектаклнинг давоми. ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 18.30 — МОСКВА. 19.00 — Ҳужжатли фильмлар. 19.30 — **«Берёзка» ансамбли** (телефильм). 22.00 — Инсон ва қонун. 20.30 — Кинопанорама. 22.00 — Фильм-концерт. 22.20 — Телефильм. 22.30 — МОСКВА. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 — Тошкент янгиликлари. 19.15 — Телефильм. 20.05 — Эстрада концерти. 20.45 — Телеспектакль.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 16/II да **Травиата.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 16/II да **Имон.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 16/II да **Ажаб савдолар.**

КИНО

Кромвель — «ЧАЙКА» (эрталаб соат 10 да, кундуз соат 12.30 минутда, 3 да, кеч соат 6, 8.30 минутда), САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Қуёш остидаги қизлар — «МОСКВА» (эрталаб соат 10 да, кундуз соат 2, 5 да кеч соат 7 да), «ДРУЖБА» (эрталаб соат 10.20 минутда, кундуз соат 12 да, кеч соат 7,15 минут ва 9 да), «ЎЗБЕКИСТОН» (жуфт соатларда), «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

Инсон масъулияти — «ВОСТОК» (эрталаб соат 11 да, кундуз соат 3 да кеч соат 7 да). «ДРУЖБА» (эрталаб соат 11 да, кундуз соат 2.15 минут, 5.15 минутда ва кеч соат 8 да), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 2.30 минут, 4.30 минут, кеч соат 6.30 минутда), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» ҲАМЗА номли (тоқ соатларда, кундуз ва кечқурун).

Самовий саргузаштлар — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12, 2.30 минут, 5 да, кеч соат 8 да).

Менинг исмим — масхарабоз — «КЎКЧА» (эрталаб соат 11, кундуз соат 3.20 минут, кеч соат 7.40 минутда).

Дунё (ўзбек тилида, 2 серия) — НАВОИЙ номли (эрталаб соат 11.30 минутда, кундуз соат 2.20, 5 да, кеч соат 7.40 минутда).

Умид соҳили — «ВОСТОК» (кундуз соат 1, 5 кеч соат 9 да).

Оливер — «МОСКВА» (кундуз соат 2 да, кеч соат 8.30 минутда).

БАЛИҚ ОВЛОВЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!

1 мартдан 31 майгача Амударё ва Сирдарёда балиқ овлаш

ТАҚИҚЛАНАДИ

«Узбекрибвод».

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Нашриёт, полиграфия, китоб савдоси бўйича давлат комитети, Ўзбекистон ССР Журналистлар союзи правлениеси, «Совет Ўзбекистони» газета редакцияси, «Ўзбекистон» нашриёти коллективлари «Ўзбекистон» нашриётининг бош редактори, СССР Журналистлар союзи аъзоси, «Совет Ўзбекистони» газетасининг собиқ ходими О. Абдураҳмоновга отини

Амира Акрамовна АСҚАРОВАнинг

бевақт вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдирадилар.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 ● ТЕЛЕФОНЛАР эълонлар — 338142 коммутатор — 330249 дан 330258 гача

Б. — 40. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. Р. 03222.